

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník XL ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 25. 2. 2010 ♦ cena 14 Kč

2

Vítání občánků v Chlumci n. C.

fotografie k článku na straně 8

SLOVO STAROSTY

Milí občané,

dnes je devátého února a s obavami sleduji vývoj počasí. Meteorologové hlásí, že by zase mohlo napadnout až 40 centimetrů dalšího sněhu, což by bylo po mnoho desetiletí nevídané, zvláště u nás, v Polabí. Staré přísloví praví, že únor bílý pole sílí, ale nějak se to sílení pole zdá již příliš. Touto dobou leží v Chlumci vrstva asi 40 centimetrů slehlého sněhu, připomínající po lehkých oblevách a následných dalších mrazích ohromnou ledovou kru. Případně-li opravdu ještě další silnější vrstva, nemůžeme již aktivně sněh vyhrabovat do stran ulic, díky staré zledovatělé vrstvě a tvrdým bariérám. Třeba bude vše již tak trochu jinak, až budete číst tyto řádky, ale obávám se, že zima poleví opravdu až na pokračí března. Co to tedy znamená? Že všichni protopíme daleko větší peníze, abychom doma nenastydli, a že ulice a chodníky nás ještě opravdu potrápí. Prosím všechny o trpělivost a jistou vzájemnou toleranci, je to prostě tak, že nás po mnoha desetiletích navštívila opravdovská ladovská zima, kterou známe u nás v nížině pouze z malířových obrázků, anebo ze vzdálenějšího mládí.

Troufnu si ale směle tvrdit, že doposud patříme k městům, které se se sněhovým naděním vypořádalo oproti jiným městům velmi dobře. Průjezdnost ulic je zabezpečena kvalitně, žádné zledovatělé koleje, máme dostatek výhybných míst. Kdo projížděl v poslední době například Hradcem Králové, ocení jistě kvalitu zimní údržby v našem městě.

Město vydalo do této doby již asi 300.000 korun navíc na zimní údržbu, čili se tato částka ještě bohužel zvýší. Zaznamenáváme i pojistné škody na majetku, které nám samozřejmě pojišťovna později proplatí. Namátkou zmíním zatékání do budov mateřské školy, Klicperova domu, ale i radnice. Na vině jsou především zamrzlé okapové žlaby po oblevách a následném mrazu a vysoká vrstva sněhu na alukrytových nebo plechových střešních šablonách, kdy tato se chová jako kuchyňská houba, nasává vodu, ta jde dolů k povrchu střechy a ta často vzlíná do protispádu proti překryvu šablon. Tento neblahý

fenomén se pokusíme řešit před další zimou na vytypovaných místech speciálními okapovými topnými kabely.

Již jsem se zmínil o svých obavách, co přijde dál. Bude-li sněh odtávat zvolna, je to celkem dobře, ovšem s výjimkou, že naplánované investiční akce budeme moci zahájit podstatně později, než jsme si zvykli. Vždyť v posledních letech probíhaly stavební práce díky mírnoučkým zimám téměř nepřetržitě.

Takže plánované zahájení rekonstrukce koupaliště bude mít jistě zpoždění, to samé při pokračování dostavby lehkootletického stadionu, kde jsme nemohli sportovcům díky půlmetrové vrstvě tvrdého sněhu umožnit tréninky již v zimě. Také stavba chodníků a ulic nabere zpoždění, čert aby to vzal!

Ale dáte mi jistě všichni za pravdu, že musíme především dodržet technologickou kázeň na stavbách, abychom zabezpečili jejich kvalitu a tím i dlouhodobou životnost, to je nejdůležitější. Snad i v Lučicích tedy stihneme, co jsme naplánovali, protože od 18. června začínají nádherné oslavy, které plánují slovní režiséři Vláda Mrňák a Pavel Hampl.

Druhou variantou konce této nepříjemné zimy je náhlé rychlé tání. Pokud by do toho přišly i vydatnější dešťové srážky, asi by nám to do tváří vrylo těžké vrásky. Na celém spádovém povodí Cidliny i Bystřice totiž leží ohromné množství sněhu a zem pod ním je zamrzlá. Podle znalců je nyní na území České republiky asi 5,2 miliardy krychlových metrů sněhu. Při průměrné současné pokrývce má každý metr čtvereční povrchu nad sebou asi 66 litrů vody. Tudíž, kdyby se uplatnil ten neblahý efekt, složený ze tří faktorů - zamrzlá, tedy nenasákavá zem, rychle tající sněh a vydatnější dešťové srážky, budeme mít i my v Chlumci o „zábavu“ postaráno. Již jsme si to zažili v letech 2000 a 2002 a moc do smíchu nám nebylo. V tom roce 2002 jsme například spotřebovali asi 1400 pytlů s pískem, kdy jsem ocenil obrovskou obětavost našich hasičů, ale i vzájemnou a naprosto nezištnou pomoc obyvatel, kteří přišli stavět provizorní hráze v jižní části města. Mezitím jsme nechali vybudovat na vodou ohrožených místech hráze

na tzv. „dvacetiletou vodu“. Ovšem, vše dokončeno není, například Bystřice u fotbalového stadionu a koupaliště se regulovat účinně nedá a také není dokončen asi 200 metrů dlouhý úsek hráze před Lučicemi z důvodu soukromých pozemků. Obě naše nížinné řeky jsou bohužel svým chováním nevyzpytatelné. Když je již od Jičína a od Hořic Povodím Labe hlášeno, že stav hladiny klesá, u nás se tou dobou naplní „kapsa“ mezi Cidlinou a Bystřicí, která je ohraničena železničním náspem a hradeckou silnicí. A pak je teprve zle. Nechci malovat čerta na zeď, ale budeme se snažit být připraveni. Osobně bych bral tu první variantu, tedy postupné, pomalejší tání, i za cenu zpomalení naplánovaných stavebních prací.

Nyní popíši něco veselejšího. Městská rada pověřila pana doktora Karla Richtra napsáním nové knihy o našem městě. Pan doktor je velký profesionál v literatuře historického faktu a do díla se dal s ohromným elánem. Mimochodem, bude to již jeho asi šedesátá první kniha. Poslední ucelené dílo bylo o Chlumci nad Cidlinou vydáno před 35 ti lety, v roce 1975, čili je jistě na místě využít mistrovství našeho významného Chlumečana a vydat knihu opravdu na úrovni. Měl jsem tu čest tak trochu nahlédnout do rukopisu vznikajícího díla a mohu vás, milí čtenáři, ubezpečit, že to není žádné suchoporné čtení, nýbrž dílo psané velmi svižně a hlavně poutavě pro každého čtenáře. Bude zřejmé mnoho nových, historicky ověřených faktů o našem malém městě a jeho okolí. Předběžně bychom chtěli knihu vydat a dát ji do prodeje asi v druhé polovině června letošního roku, nákladem okolo 1500 výtisků. Snad půjde vše dobře a domnívám se, že by tato nová kniha neměla chybět v žádné domácnosti chlumeckého regionu. Vždyť jsme snad každý trochu patriot, není-liž pravda?

Možná, že se nějaká upoutávka objeví i v Chlumeckých listech.

Další dobrou zprávou je, že se po 17tiletém sporu snad nyní opravdu blýsklo na lepší časy, co se dostavby dálnice D 11 týče. Paní farmářka Havránková kývla na novou nabídku státu, že smění tři hektary svých pozemků za tři sousední hektary státní půdy a nádavkem dostane do dlouhodobého zemědělského pronájmu dalších 130 hek-

tarů státní půdy. Definitivně by toto mělo být rozhodnuto do poloviny měsíce dubna. Původně byl požadavek paní farmářky na stát mnohem směřejší: směna jejích deset hektarů za 253 hektarů státu. Vláda to před rokem odmítla a toto nové řešení se i mně jeví jako rozumný kompromis. Proč stát nyní nepotřebuje celých deset kritických hektarů, ale pouze tři? Protože bude křížení nové dálnice před Hradcem Králové se stávající silnicí od Chlumce posunuto asi o necelý kilometr severněji a pozemky paní Ludmily Havráňkové tak

budou dotčeny pouze v záboru tří hektarů jenom rovnou linií dálnice a ne navíc křížením s „dálničními brejlemi“. Když vše dobře půjde, dálnice až do Hradce Králové bude hotova asi za dva a půl roku. Konečně!

Příjemným zjištěním je i fakt, že jsme uspěli v žádosti o státní dotaci na zateplení školní jídelny a družiny. Budou vyměněna stará okna, dojde k zateplení pláště budovy a také k opravě ploché střechy, se kterou máme již léta velké problémy. Celá investice bude stát přes 7.000.000 korun, z toho

je asi 45 % dotace. Samozřejmě tímto opatřením velmi snížíme provozní náklady do dalších let, které hradíme především z městského rozpočtu.

V závěru si dovoluji vyslovit jedno konkrétní přání: Aby všechny ty moje obavy z ošklivé zimy, kterými jsem vás možná trochu upoutal, trochu postrašil nebo značně unudil, byly liché. Abych mohl do dalších, březnových listů napsat, že jsem se moc a moc spletl, a to velmi rád, a že mě to vůbec nemrzí.

Miroslav Uchytíl
starosta

Z korespondence pana starosty

28. ledna 2010

Dobrý den, pane starosto,

obracím se na Vás s malou prosbou, která od Vás vyžaduje jen pár minut Vašeho drahocenného času.

Moje prosba k Vám je trochu neobvyklá a nevím, jak na ni zareagujete. Moc bych potřeboval pár Vašich slov v odpovědi na tento můj e-mail. Jsem totiž členem redakční rady místního čtvrtletníku Kopidlenské listy, který vydáváme pro své občany a příznivce z okolí. Stále hledáme formy, jak čtenáře zaujmout a přinést jim zajímavé a poučné i povzbudivé čtení. A tak mne na začátku nového roku napadla myšlenka, jak trochu pozvednout sebevědomí místních lidí, kteří v této krizové době neprožívají právě příjemné období. Chtěl bych Vás poprosit o několik slov, či několik vět, které Vás napadnou: ... **KDYŽ SE ŘEKNE KOPIDLNO!** Opravdu nechci na Vás žádné slohové cvičení, ale jenom intuitivní reakci na právě vyjádřenou větu. Přiznám se, že se stejnou větou se chci obrátit na další starosty a známé osobnosti kraje, význačné osobnosti kultury a politiky, kteří mají vztah k našemu kraji. Věřím, že taková malá anketa může hodně našich lidí, zvláště těch mladých, oslovit a třeba jim pomoci najít identitu místa, ve kterém léta žijí a pracují.

Moc Vám děkuji za pochopení a podporu. A ještě jednou, úspěšný rok 2010

přeje **Oldřich Suchoradský**, učitel-důchodce,
knihovnik a kronikář obce Mlýnec u Kopidlna

29. ledna 2010

Dobrý den, pane učiteli,

zdravím přeuctivě do Kopidlna. Vaše městečko mám rád, jezdím přes vás na hory anebo na kole do Dětenic. Na náměstí máte výbornou zmrzlinu, a taky moc vzpomínám na svoje mládí, kdy jsem k vám jezdil jako čundrák-vandrák s kytarou na zádech na Banjo Jamboree. Vládla zde super nálada, hrála se úžasná muzika a večer ta děvčata...

Chlumec nad Cidlinou je také malé město a za bydlení v Praze bych neměnil. Stačí mi jeden den pobytu v hlavním městě a již mě tu brní hlava.

Malá města mají své kouzlo a jsou většinou soběstačná. Jsou také spádovým centrem kultury, sportu a dalších volnočasových aktivit pro okolní vesnice. Dokonce se domnívám, že i nejslavnější Čech Jára Cimrman ve vašem městě pobýval, jenom to ještě není objeveno. U nás v Chlumci nad Cidlinou, v oblasti „Na Františku“, například vypěstoval speciální odrůdu jablka, tzv. „Černou renetu - Renetos Negros“. Slupka zralého plodu byla úplně černá, takže i na barevné fotografii by vypadala jako foto černobílé. Místním pěstitelům se příliš nelíbila, hlavně ženám, ačkoliv renetu měla celkem lahodnou chuť, působila pohřebně anebo shnilé. Proto nebyla dále množena a Jára C. na naše město celkem zanevřel, ačkoliv se ho vehementně zastával věhlasný pomolog Říha, chlumecký významný rodák, udržující styky i s ruským carem Mikulášem.

V přehluboké úkloně znamenám se

Ing. Miroslav Uchytíl
toho času purkmistr chlumecký
a ctěný radní Kraje Královéhradeckého
s gescí sociální

P.S.: Pane učiteli, chodil jsem do ZŠ v Městci Králové, pak na gympl v Nymburce a snad v Městci působil také pan učitel Suchoradský, přízviskem Sucharda. Je to náhoda nebo jste mě učil?

29. ledna 2010

Dobrý den, pane starosto,

Vaše odpověď na moji prosbu mne potěšila a silně pobavila. Přestavil jste se přesně takový, jakého Váš po léta znám z Vašich aktivit na postu starosty Chlumce n. C., a Vás přispěvek určitě pobaví a potěší i naše čtenáře. Moc děkuji a jsem rád, že na vrcholných postech našich měst jsou také lidé Va-

šeho ražení, kteří nejen že jsou znalí věci, ale jsou také vtipní a docela normální lidé.

Ať se Vám daří a humor Vám co nejdéle vydrží.

S pozdravem

O. Suchoradský

P.S.: Tím Suchardou jsem asi byl skutečně s největší pravděpodobností já, protože jsem v Městci začínal koncem 60tých let svoji kantorskou kariéru.

29. ledna 2010

Ahoj, Peter,

jak se máte ve Valasce? U nás zuří zima děsným způsobem, máme více než 50 cm sněhu, ten padá i ze střech atd. Naše technika je nedostatečná na tuto kalamitu, musíme si půjčovat silnější stroje od stavebních firem na odvoz sněhu. Staříci sdělují, že za 50 let tolik sněhu nenapadlo.

Prosím Tě, pověřil jsem našeho ředitele ZUŠ MgA Molingera, aby jednal s někým od vás na tu hudební soutěžní přehlídku. Bohužel jsem zapomněl termín, kdy se u vás koná. Oni mají v červnu také nějaké nasmlouvané vystoupení.

Prosím Tě, dej mi obratem vědět, kdy to u vás je, případně kontakt na někoho, kdo má vaše hudební slavnosti na starost.

Pozdravuji pana starostu a opatrujte se.

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města Chlumec n. C.

29. januára 2010

Ahoj, Mirek,

tak to vám tak trochu závidíme, protože u nás je sněhu len 10 cm (ako sa povie u nás - žabe po riť ☺, aj ten napadol len včera. Ale stále sneží, tak uvidíme, či vás nedobeh-

neme. Ale dúfam, že nie, lebo sledujem správy na ČT 1 a myslím, že toho sněhu už máte „plné brejle“. Termín festivalu DH vo Valaske 2010 je stanovený na sobotu 12. júna. S podrobnosťami sa môžete obracať na mňa, prípadne p. Danku Králikovú, dob. ref. pre kultúru na tel. č.: + 421 486 711 509, prípadne s vedúcim DH vo Valaske Mgr. Róbertom Hlaváčikom, č. tel.: + 421 486 304 316 (bol s nami aj v Chlumci, pracuje ako prednosta Obecného úradu v Čiernom Balogu). Želám všetkým pekný deň a teším sa na stretnutie v lete.

Ing. Peter Minárik
Obec Valaská
prednosta obecného úradu

V Mimoni 11. února 2010

Vážený pane starosto,

od r. 2010 jsou obcím vykonávajícím přenesenou působnost státní správy z rozhodující části kompenzovány ze SR výdaje s tím spojené. V případě našeho města se pohybuje tato částka okolo 4,4 mil. Kč/rok, protože území, na kterém vykonáváme státní správu, je rozsáhlé.

Poděkoval jsem za to již panu ministru financí Janotovi, neboť ani jednoho z ministrů financí předchozích politických vlád tato nepravost nezaujala, ačkoliv ze strany SMO tyto signály existovaly.

Vážený pane starosto, tímto bych chtěl poděkovat i Vám za to, že jste na půdě SMO na tento problém upozornil a několik let požadoval a vyzýval k součinnosti ostatní obce, aby byla zjednána náprava. Kdyby nebylo Vaší iniciativy, s největší pravděpodobností by tento problém byl stále neřešen.

Přeji Vám hodně zdraví, pracovního elánu a štěstí v osobním životě.

Ing. Stanislav Baloun
místostarosta Mimoně

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

**VÝPIS Z USNESENÍ
83. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA
konaného dne 11. 1. 2010**

Rada města:

■ **Schvaluje** příspěvek zřizovatele na stravování zaměstnanců DDM Chlumec nad Cidlinou ve výši 17,- Kč s účinností od 1. 1. 2010.

■ **Schvaluje** vyřazení a likvidaci hmotného majetku dle podkladů příspěvkové organizace Školní jídelny v Chlumci

nad Cidlinou za spolupráce s TSBH v souladu se zákonem o odpadech.

■ **Schvaluje** Dodatek Směrnice o oběhu účetních dokladů v podmínkách Města Chlumec nad Cidlinou číslo 1/2004 dle předloženého návrhu.

■ **Schvaluje** spolufinancování akce „Bezbariérové chodníky podél silnice I/11 – Úsek 2 a 3“ do výše 100 % celkových nákladů v roce 2010 ve formě peněžního plnění.

■ **Schvaluje** soupis materiálně technického vybavení projektu předloženého Společnou Cidlinou do Programu rozvoje venkova – opatření Realizace projektů spolupráce.

■ **Schvaluje** vyhlášení výběrového řízení za zateplení objektu Školní jídelna a družina Chlumec nad Cidlinou“.

■ **Schvaluje** seznam firem k obelá-ní veřejné zakázky zateplení objektu „Školní jídelna a družina Chlumec nad Cidlinou“ dle předloženého návrhu.

■ **Bere na vědomí** informaci o přípravách zahájení prací na opravě koupaliště.

■ **Bere na vědomí** informace zástupce FK Chlumec nad Cidlinou o provozu na novém hřišti.

■ **Odvolává** z funkce vedoucího redaktora Chlumeckých listů pana Jaroslava Vosáhl (na základě jeho vlastní žádosti) k 31. 1. 2010 a současně do této funkce s účinností od 1. 2. 2010 **jmenuje** paní Mgr. Milenu Komárkovou.

■ **Schvaluje** vypsání výběrového řízení na zakázku malého rozsahu na akci „Výstavba chodníku v Lučicích“ včetně seznamu obesílaných firem dle návrhu předloženého odborem správy majetku a investic.

■ **Schvaluje** vypsání výběrového řízení na zakázku malého rozsahu na akci „Rekonstrukce ulice Krkonošská – 2. část v Chlumci nad Cidlinou“ včetně seznamu obesílaných firem dle návrhu předloženého odborem správy majetku a investic.

■ **Schvaluje** návrh smlouvy o dílo, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a vítěznou firmou na akci uvedenou v předchozím bodě. **Schvaluje** návrh smlouvy o dílo, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a vítěznou firmou na akci uvedenou v předchozím bodě.

■ **Jmenuje** Hodnotící komisi na akci „Výstavba chodníku v Lučicích“ a „Rekonstrukce ulice Krkonošská – 2. část v Chlumci nad Cidlinou“ v následujícím složení: Mgr. Otakar Kuchař, Ing. Pavel Školník, Rostislav Zeman a Bohuslav Myška.

■ **Schvaluje** text „Výzvy pro majitele nemovitostí v ulici Krkonošská, Poděbradova, Klicperova a Pražská“.

■ **Schvaluje** Smlouvu o dílo, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Ing. arch. Jan Zima ve věci projektové dokumentace stavby „Stavební úpravy budovy Zdravotního střediska v Jungmannově ulici v Chlumci n. C.“.

■ **Schvaluje** (jako zřizovatel) podání žádosti právnické osoby o dotaci v rámci projektů o poskytnutí finanční podpory z drobného programu Královéhradeckého kraje na následující projekty Základní školy Chlumec nad Cidlinou: „Perličky - vydávání školního časopisu“,

„Lépe, výše, rychleji!“, „DOKÁŽEŠ TO? Sportem proti drogám, kriminalitě mládeže a dalším negativním vlivům“ a „DOKÁŽU – UMÍM – ZNÁM 3. ročník“.

■ **Nemá námítky** proti umístění informační tabule Královéhradeckého kraje na pozemku Města v souladu s dopravními předpisy.

VÝPIS Z USNESENÍ 84. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 25. 1. 2010

Rada města:

■ **Schvaluje** pronájem bytu v základní škole (severní část). **Doporučuje** uzavřít nájemní smlouvu na dobu určitou na 1 rok (s možností dalšího prodloužení vždy o 1 rok), nájemné stanovit v čase a místě obvyklé, stavební úpravy, limitované částkou 25.000,- Kč + DPH, provést na vlastní náklady nájemce s tím, že v případě ukončení nájmu bude byt uveden do původního stavu.

■ **Schvaluje** odpisové plány ZUS Chlumec nad Cidlinou, MŠ U Zámku, MŠ Beruška a Školní jídelny na rok 2010 dle předloženého návrhu.

■ **Schvaluje** použití výtěžku z výherních hracích automatů pro rok 2010 na financování provozu Městského muzea Loreta a na financování Městské knihovny v Chlumci nad Cidlinou.

■ **Schvaluje** snížení sazby za úhradu učebny výpočetní techniky v Občanském centru pro kurz španělštiny dle předloženého návrhu s účinností od 1. 2. 2010.

■ **Schvaluje** smlouvu o výpůjčce movitého majetku, která bude uzavřena mezi Městem Chlumec nad Cidlinou a Domem dětí a mládeže Chlumec nad Cidlinou, v předloženém znění.

■ **Schvaluje** žádost ve věci pořádání podzimního posvícení ve dnech 23. až 24. 10. 2010 na pozemcích Města Chlumec nad Cidlinou u koupaliště za cenu pronájmu ve výši 30.000,- Kč s tím, že 15.000,- Kč bude uhrazeno do pokladny Města do konce srpna 2010 a zbývající částka před konáním posvícení. Zároveň **ukládá** odboru správy majetku a investic řešit oplocení koupaliště ve vztahu k posvícení.

■ **Ukládá** vedoucímu technických služeb jednat s majitelem p.p.č. 682/2 v k.ú. Pamětník o náhradní výsadbě ze-

leně za stromy odstraněné v zeleném pásu mezi uvedenou parcelou a komunikací dle dispozic vedoucího TSBH.

■ **Schvaluje** předloženou Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene – Telefonica O2 Czech Republic, a.s. (vynucená překládka telekomunikačního zařízení – Pražská ulice).

■ **Bere na vědomí** sdělení České osivy Chlumec spol. s r.o. ve věci zásobování pitnou vodou domácností v místní části Kladruby a **ukládá** odboru správy majetku a investic v této věci dále jednat.

■ **Schvaluje** uzavření smlouvy s firmou M.I.S. a.s. Hradec Králové na zpracování projektové dokumentace pro ohlášení a zadání stavby dle předložených nabídek na tyto akce: „Rekonstrukce chodníku v ul. Poděbradova v Chlumci nad Cidlinou“ a „Rekonstrukce chodníku v ul. Klicperova v Chlumci nad Cidlinou“.

■ **Schvaluje** cenovou nabídku firmy Filip – elektro, spol. s r.o. na „Veřejné osvětlení a místní rozhlas, Palackého ulice, Chlumec nad Cidlinou“.

■ **Schvaluje** „Organizační řád školy“ MŠ U Zámku, Chlumec nad Cidlinou, Poděbradova 636 v předloženém znění.

■ **Bere na vědomí** ekonomickou bilanci Klicperova domu za listopad a prosinec 2009 a vyúčtování divadelního představení Světláci.

■ **Schvaluje**, na základě informace vedoucí MěKS Klicperův dům (změna jízdního řádu Kurýra ČD), změnu promítacích dnů z pátku a soboty na středu a čtvrtek s účinností od 1. 2. 2010. Filmy, které jsou v tuto chvíli již nasmílované, budou promítnuty ve dnech dohodnutých s půjčovny.

■ **Ukládá** vedoucímu oddělení investičního rozvoje oslovit minimálně tři architekty ve věci podání cenové nabídky na zpracování investičního záměru rekonstrukce kabin a tribuny na fotbalovém hřišti s přihlédnutím k žádosti FK Chlumec nad Cidlinou.

■ **Ukládá** vedoucímu oddělení investičního rozvoje oslovit místní projektanty ve věci podání cenové nabídky na zpracování jednoduché studie funkčního propojení v lokalitě u koupaliště (fotbalový areál, koupaliště, hokejbal a hasiči).

■ **Schvaluje** umístění kontejnerů na separovaný odpad u křižovatky ulic Nádražní x Spravedlnost x Vrchlické-

ho a **ukládá** vedoucímu technických služeb.

■ **Ukládá** odboru správy majetku a investic jednat s DI PČR Hradec Králové v intencích zápisu č. 7 komise prevence kriminality a životního prostředí – bod 3), 5) a 6).

■ **Ukládá** technickým službám provést zásadní rekonstrukci parku v Kla-

drubech v intencích bodu 8) zápisu č. 7 komise prevence kriminality a životního prostředí.

■ **Rozhodla** se nepřipojit k mezinárodní kampani „Vlajka pro Tibet“.

■ **Bere na vědomí** prodejní nabídku firmy BEST, a.s.

■ **Bere na vědomí** informaci o zveřejnění „Výroční zprávy o podávání in-

formací na Městském úřadě v Chlumci nad Cidlinou“.

■ **Schvaluje** uzavření Dodatku ke smlouvě s firmou GTS Novera, a.s. (poskytovatel hlasových a datových služeb).

Jana Tučková
sekretariát starosty

***** skrytá informace dle zákona číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 16. 1. 2010 oslavil své životní jubileum **Pavel Macháček**, velitel výjezdové jednotky SDH Chlumce n. C., jehož je členem od roku 1967. Tímto Ti, Pavle, chceme ještě jednou popřát hodně zdraví, spokojenosti a plno energie do dalších let, neuhasínající jiskru v oku a stálou hasičskou svěžest v nadcházející druhé etapě života. Patří Ti i velké díky za vše, co jsi pro SDH a její členy vykonal.

Členové SDH Chlumec n. C.

**OBLASTNÍ CHARITA
HRADEC KRÁLOVÉ**
Komenského 266
500 03 Hradec Králové

Vážený pan Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města Chlumec n. Cidlinou

V Hradci Králové
dne 2. 2. 2010

Vážený pane starosto,

rádi bychom Vám touto cestou poděkovali za Vaši pomoc při **Tříkrálové sbírce 2010**. Výtěžek letošní sbírky konané v Hradci Králové a okolních městech a obcích činí celých **363 624,- Kč**. Výtěžek bude využit především na provoz a vybavení **Charitní pečovatelské služby** v Hradci Králové, která umožňuje lidem závislým na cizí pomoci rozvíjet důstojný, plnohodnotný život v domácím prostředí, na provoz a vybavení **Střediska rané péče Sluníčko** v Hradci Králové, jehož posláním je podpora vývoje dětí s postižením v rozhodujícím období raného věku a na zajištění **poradenství pro lidi v nouzi a oběti domácího násilí**. Třetina výtěžku je určena na humanitární pomoc Charity Česká republika v zahraničí i v ČR a na další charitní projekty na pomoc lidem v nouzi. Navíc jsme se rozhodli, že částkou **35 000,- Kč** z našeho podílu okamžitě přispějeme na pomoc obyvatelům zemětřesením zasaženého Haiti.

K dopisu přikládám plakátek s výsledky sbírky za Oblastní charitu Hradec Králové a děkovaný plakát. Prosím Vás o vyvěšení plakátu na městském úřadě.

S přáním dobrého roku 2010

Alois Neruda

koordinátor Tříkrálové sbírky 2010

**Oblastní charita
Hradec Králové**

děkuje všem dárcům

Tříkrálové sbírky 2010

kterí přispěli celkem 363 624,- Kč

- na provoz a vybavení **Charitní pečovatelské služby** v Hradci Králové
- na provoz a vybavení **Střediska rané péče Sluníčko** v Hradci Králové
- na zajištění poradenství **pro lidi v nouzi a oběti domácího násilí**
- na humanitární pomoc v ČR i v zahraničí
Částkou **35 000,- Kč** jsme přispěli ve prospěch charitní pomoci obyvatelům Haiti.

**Ve městě Chlumec nad Cidlinou
přispěli dárce celkem 7 927,- Kč**

Děkujeme i všem koledníkům, průvodcům, školám, duchovním správcům, starostům a pracovníkům městských a obecních úřadů za pomoc a za čas, který sbírce věnovali.

Na rozpečetění pokladniček a počítání peněz dohlížel pověřený pracovník městského či obecního úřadu. Vyúčtování sbírky a správné využití prostředků kontroluje Magistrát hl. m. Prahy, který celostátní Tříkrálovou sbírku povolil.

Oblastní charita Hradec Králové, tel. 495 516 098
e-mail: och@hk.caritas.cz, http://www.charitahk.cz

Vítání občánků v Chlumci n. C.

V sobotu dne 13. února 2010 jsme měli možnost přivítat naše nejmenší občánky v obřadní síni Městského úřadu v Chlumci nad Cidlinou. Z pozvaných 23 miminek, která se narodila v roce 2009, v období měsíců srpen až listopad, do rodin bydlících v Chlumci nad Cidlinou, se tohoto slavnostního setkání zúčastnilo 8 holčiček a 11 chlapců se svými rodiči.

Naše nejmenší občánky s jejich rodiči, prarodiči a dalšími členy rodiny přivítal starosta města Ing. Miroslav Uchytíl. Za doprovodu paní ředitelky Zichové a paní učitelky Kholové přišly přivítat své malé kamarády děti z Mateřské školy BERUŠKA.

Rodiče dětí obdrželi od Města peněžitý dárek ve výši 1 000,- Kč formou

založeného spoření u Komerční banky a malou plyšovou berušku. Rodiče se zapisovali do pamětní knihy Města a následovalo fotografování dětí v kolébce.

Všem malým občánkům přejeme hodně zdraví a spokojenou rodinu.

Dana Dědková
správní odbor

Tento způsob zimy zdál se být poněkud...

Letošní zima s vydatným sněžením, kdy během dvou lednových dnů napadlo kolem půl metru sněhu a teploty trvale klesaly hluboko pod bod mrazu, se opravdu mohla mnohem z nás jevit jako poněkud nešťastná a netypická. Zvykli jsme si, že v posledních letech v zimě sice občas napadl sníh, ale ten dlouho nevydržel a teploty vysoko nad nulou umožňovaly provozování spíše letních než zimních sportů. Pokud se ale zeptáte někoho z těch „dříve narozených“, zjistíte, že tomu tak dříve nebývalo.

Proto jsem zalistoval v kronice města, abych se přesvědčil, že pamětníci mají pravdu. Vskutku krutá zima panovala v roce 1929. Městský kronikář, učitel Emil Horčíčka tehdy napsal:

„V polovici ledna napadly spousty sněhu. Silnice i železniční trati byly zaváty tak, že doprava povozy, auty i autobusy byla úplně přerušena. Na některých železničních tratích byla přerušena i doprava železniční. Venkov omezil styk s městem jen na nejnnutnější případy. Současně se sněhovou kalamitou nastaly kruté mrazy. V našem kraji bylo naměřeno až 42 stupňů Celsia pod nulou. Na vrcholu Sněžky však ve stejné době naměřili jen -12 °C. Tak krutá zima trvala skoro celé dva měsíce, a to až do počátku března. V březnu, když nastalo tání sněhu a ledu, byla zjištěna na řece Cidlině poblíž kladubského mlýna síla ledu 1 metr a 30 centimetrů. Na zdejších školách, podobně jako jinde v republice, bylo v čase mrazů zastaveno vyučování, a to od počát-

ku ledna až do 11. března. Ze školní zásoby uhlí bylo pak přidělováno uhlí nejchudším občanům města a také velko-

statek Z. R. Kinského daroval ve prospěch chudiny 3 vagony palivového dříví...

Podobných zápisů o tuhých mrazech najdeme v chlumec- kých kronikách mnoho, i když zima roku 1929 byla skutečně výjimečně krutá. Sníh však kdysi k zimním měsícům ne-

odmyslitelně patřil, o čemž svědčí i zhruba 120 let stará fotografie zasněžené Pražské ulice. A patří k nim i dnes.

Tak či onak, průběh letošní zimy zřejmě odložil avizované a dlouze diskutované „globální oteplování planety“ minimálně o jeden rok.

Antonín Fibigr

Slovo šéfredaktorky

Vážené čtenáři Chlumeckých listů, v této chvíli právě otvíráte 2. číslo již 40. ročníku našeho měsíčníku. Shodou různých okolností jsem byla od 1. února 2010 jmenována jeho šéfredaktorkou. V různých redakčních radách Chlumeckých listů jsem pracovala již od dob mých vysokoškolských studií a vzhledem k mému studijnímu oboru to byla pro mě ta nejlepší škola. Posledních deset let vedl „naše noviny“ vynikajícím způsobem pan Jaroslav Vosáhlo. Chtěla bych mu za jeho dobrou práci, o které vím, že není vždy jen radostná a povznášející, nejen za sebe, ale za celou redakční radu poděkovat a zároveň bych chtěla na jeho dobrou práci navázat. Doufám, že mi bude alespoň teď v mých „šéfovských“ začátcích

dobrým učitelem. Zároveň bych chtěla poděkovat myslím dobře stmelnému týmu redakční rady, kde se mi vždy dobře pracovalo, a předpokládám, že tomu tak bude i nadále. Doufám, že se vždy budu moct opřít o lidi, na které se můžu spolehnout. Protože jen v dobrém týmu se dají dělat dobré noviny. Myslím, že naše periodikum má, i díky vstřícnosti Města Chlumec nad Cidlinou, v porovnání s jinými časopisy i větších měst než je to naše, velmi dobrou úroveň a že si každý z vás najde rubriku, která ho zajímá. Mezi vámi, čtenáři, máme hodně pravidelných dopisovatelů, kterým bych touto cestou ráda poděkovala. Jejich příspěvky nám pomohou proniknout do různých oborů a zároveň nás seznamují s prací a úspěchy různých sportovních i zájmových útvarů. Pamatuji se na doby, kdy jsme přemýšleli, co do Chlumeckých listů ještě napsat, aby-

chom pokryli nasmlouvaný počet stran, a dnes máme problém přesně opačný. Někdy bychom potřebovali naše Listy „nafouknout“, aby- chom mohli všechny příspěvky uveřejnit. Touto cestou bych se chtěla omluvit všem dopisovatelům, jejichž příspěvek nevyjde v nejbližším čísle. Přednost mají samozřejmě aktuální články, ostatní, tzv. nadčasové, se snažíme uveřejnit co nejdříve, jak je to možné. Tímto oslovuji i vás, kteří jste si ještě netroufli nám napsat a máte na srdci informace, o které byste se s námi chtěli podělit. Pište, pište a pište! Samozřejmě nemůžeme otisknout články, které jsou v rozporu s tiskovým zákonem nebo dobrými mravy. Naše Listy nemohou také sloužit k vyřizování osobních rozporů mezi občany.

Příjemné chvíle strávené nad stránkami Chlumeckých listů vám přeje
Mgr. Milena Komárková

Úzké kolejničky se chystají na novou sezonu 2010

Chlumecká zahradní železnice se již v těchto dnech pečlivě chystá na zahájení nové sezony. Chceme navázat na velice úspěšnou loňskou sezonu, ke které se v úvodu tohoto článku ještě stručně vracíme. Počet návštěvníků se oproti roku 2008 zdvojnásobil - navštívily nás dvě tisícovky návštěvníků. Celkem jsme uspořádali 33 pravidelných a 9 mimořádných provozních dnů. Rovněž jsme také „jezdili“ i mimo víkendy pro objednané mateřské školky i různé zájmové spolky. Namátkou uvedme zájmové centrum Sedmikráska z Hradce Králové, děti z DDM Nymburk nebo školku z blízkých Žiželic. Žiželické děti byly i součástí natáčení pořadu Toulavá kamera. Bylo to 2. června za krásného slunečného počasí. „Toulavka“ s naší účastí pak byla odvysílána o dva měsíce později - 2. srpna. (Můžete zhlédnout na internetu - www.tou-

lavakamera.ct24.cz). Na TV obrazovkách jsme se objevili i 19. srpna v reportáži televize JOJ (www.joj.sk - rubrika archiv - předzprávy). Největší zájem byl tradičně o modelové kolejiště pod širým nebem - LGB-RhB, které je, jak je již známo, zhotovené podle skutečného úseku švýcarské Rhétské dráhy. Již od prvního provozního dne byla do provozu nasazena lokomotiva Ge 4/4 III 650 se soupravou typických červených vozů RhB. Tato loko budila velkou pozornost nejenom velice věrným modelovým zpracováním podle skutečné předlohy, ale i zvukovými efekty. Od zvuku ventilátorů a houknutí při rozjezdu, typického „hučení“ el. motorů při jízdě až po skřípot brzd při zastavování. Tuto soupravu doplňovala i její „sestra“ - loko stejné řady Ge 4/4 III 641, kterou znají naši návštěvníci již ze sezony 2008, a to většinou s kontajnero-

vými vozy COOP. Na osobní soupravě jezdila naše nejstarší mašinka - dvouosá parní, která svým zvukem parního stroje a kouřem potěšila hlavně nejmenší návštěvníky, ale i ostatní. Provoz LGBéčka doplňovaly dvě novinky - videoprojekce DVD nahrávek z úseku předlohy (Muot-Preda-Spinas). Takže návštěvníci si mohli porovnávat skutečnost s modelem, jednak podle již zmínovaných DVD nahrávek (pořízených personálem ChZŽ), ale také podle fotografií rozmístěných podél kolejiště. K pohodové atmosféře přispělo i většinou slunečné počasí i vyhlídková místa k posezení podél kolejiště. Mimo to jsme umožňovali vstup dětem (tém nejmenším i s rodiči, nebo prarodiči) k ovládacímu pultu kolejiště, přímo u modelové stanice Preda. Zde si děti mohly zapůjčit červené čepice i výpravky a samy si vláček vypravit. Zde jim

dělala společnost naše nejmladší členka sdružení Anetka v roli výpravčí. A že nadšení dětí neznalo mezí, netřeba zdůrazňovat...

Tolik k minulé sezoně. Úspěšná sezona 2009 je pro nás velice potěšující, ale hlavně zavazující. Takže přípravy jsou v plném proudu. Do prvního rozkazu k odjezdu (17. dubna) zbývají necelé dva měsíce. Vzhledem k počasí se především pracuje v domácí dílně. Na kolejiště LGB-RhB je zhotovován model nádražní budovy stanice Preda. Jelikož tuto budovu žádný modelový výrobce ve svém sortimentu nemá, je zhotovována přímo naším personálem, podle vlastních plánek, propočtů a fotografií. Jako materiál byla zvolena překližka o síle 6 mm. K soupravě regioexpresu RhB Chur - St. Moritz přibyl osobní vůz 2. třídy.

Tato souprava tak vyjede již pěti-vozová o celkové délce cca tři metry a 20 náprav! Do vozů budou nově instalovány figurky cestujících, nádražního personálu, včetně figurek zhotovených podle skutečné průvodčí Rhétské dráhy. Jedná se o exkluzivní akci německého časopisu Gatenbahn profi. V letošní sezoně chceme obohatit zejména vozový park - nejprve do provozu nasadit soupravu pro vlaky RhB Railrider. Jedná se o speciální dvouosé vyhlídkové otevřené vozy. Tyto vozy jsou nasazovány v letním období jako

ve složení vůz první třídy - restaurační vůz - vůz druhé třídy. Celé kolejiště již bude, co se týká kolejí a stanic, zcela dokončené, takže již umožní současný provoz dvou souprav s křížováním ve vrcholové stanici Preda (tak jak je tomu také ve skutečnosti). Projekce DVD z Albula bahn (RhB) bude letos zdokonalena plátným altánem, jehož zastínění bude eliminovat rušivé odrazy světla na obrazovce. V nabídce bude i letošní videonahrávka ze zimního provozu na Albulabahn. Dále zde návštěvníci nalez-

metr prodloužila, včetně nového velkého mostu. I loko, která bude návštěvníky přepravovat od vstupního nástupiště (po rozchodu 600 mm) ke kolejišti LGB-RhB, bude i s osobním vozem pečlivě připravena. Historické lepenkové (Edmonsonovy) vstupenky / jízdenky označené kompostérem (vyraženým datem) a proštípnuté historickými průvodcovskými kleštěmi budou i letos připravené.

Na závěr dnešního povídání trojice fotografií.

Regio expres v plné jízdě stoupá k Albula viaduktu III a naše „malá výpravčí“ rozmlouvá s kamarádkou z řad návštěvníků

Děti s výpravkami u severního portálu Albula tunelu ve stanici Preda

Děti sledují výjezd vlaku z jižního portálu Albula tunelu ve stanici Spinass

zvláštní vlaky v úseku Davos-Filisur-Bergün/Bravuogn-Preda. I do těchto vozů počítáme s dosazením figurek sedících cestujících. Pro letní období pak chceme nasadit do provozu soupravu panoramatických vozů Glacier expresu

nou výstavu fotografií ze sezony 2009. Muzeum železničních předmětů a kuriozit má další přírůstky. Na rozchodu 250 mm bude ke zhlédnutí model nákladního vozíku, který sloužil k přepravě řepy, a také trať se o nějaký ten

Na shledanou na úzkých kolejnicích několika rozchodů se těší personál Chlumecké zahradní železnice!

Bohumil Špecinger
Chlumecká zahradní železnice

Občanské sdružení Podzámčí
pořádá

Kurz zahájení podnikání a obsluhy osobního počítače

Začátek v březnu

Rozsah 32 hodin (1x 2 hodiny a 10x 3 hodiny, 1x týdně)

Výuka v PC učebně Občanského centra
v odpoledních hodinách

Kurz zdarma

Předběžné přihlášky: Daniela Lusková,
v podvečerních hodinách
Tel.: 604 240 344

Projekt Regionální vzdělávací kurzy II. je spolufinancován evropskou unií z evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci osy IV LEADER Programu rozvoje venkova ČR

Vrchol společenské sezony máme za sebou...

1. ledna 2008 došlo ke sloučení dvou škol, a to SOŠ a SOU Nový Bydžov a SŠTŘ Hlušice. Od té doby prošla nově vzniklá Střední škola technická a řemeslná Nový Bydžov dlouhou cestu. V červnu 2008 proběhlo první oficiální setkání všech pracovníků. Přesto pořád přetrvával zvyk, kdy se říkalo MY a VY. Od 1. září 2008 se aplikují společné ŠVP v obou výukových centrech a v roce 2009 se uskutečnil první hromadný zahraniční zájezd.

Završením tohoto integračního procesu se stal 1. společný absolventský a maturitní ples, který se konal 15. ledna 2010 v KD Králíky a na kterém byli slavnostně dekorováni žáci obou výukových center, což se stalo novým odrazovým můstkem pro jednotné MY.

V příštím roce nás však čeká ještě mnohem větší akce, a to v podobě čtyř maturitních tříd. Určitě si tuto slávu nechte ujít!

Petra Stejskalová

Inzerce

10 LEKCÍ TECHNIKY V PLNÉM PROUDU

Projekt „10 lekcí techniky“ pořádaný Střední školou technickou a řemeslnou v Novém Bydžově a Krajskou hospodářskou komorou Královéhradeckého kraje dává možnost žákům všech základních škol vyzkoušet si svoji zručnost v různých technických oborech.

Celá akce běží již od 4. prosince 2009. V současné době aktivně probíhá část z plánovaných patnácti kurzů, a to „Mladý automechanik“ ve VC Nový Bydžov i Hlušice, „Mladý elektrikář“ ve VC Nový Bydžov a „Mladý opravář zemědělských strojů“ ve VC Hlušice. Celkem nás navštěvuje padesát žáků základních škol, jako jsou Hlušice, Vysoké Veselí, Městec Králové, Nový Bydžov, „Karlova“ a Chlumec nad Cidlinou. Projekt jako celek by měl trvat přibližně tři roky, současné kroužky pak do 1. března 2010.

Ing. Vladimír Macháček, garant projektu, zhodnotil průběžný stav celé akce jako velmi pozitivní. Žáci, kteří jsou z osmých a devátých tříd, jsou šikovní, docházku mají dobrou a celkový přístup je velmi nadšený. Velký podíl na organizaci a realizaci projektu mají i výchovní poradci základních škol. Patří jim tedy velký dík za pomoc.

Celá akce probíhá za podpory EU, ESF, MŠMT, OP Vzdělání pro konkurenceschopnost a Královéhradeckého kraje.

Petra Stejskalová

Další vzdělávání na SŠTŘ Nový Bydžov - více šancí na trhu práce

Od 1. dubna 2010 zahájí naše škola zcela nový operační program pro konkurenceschopnost, ve kterém je prioritní osou další vzdělávání dospělých. Jde vlastně o opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě. Jedním z hlavních cílů je snížit počet dospělých bez výučního a středoškolského vzdělání a zvýšení dostupnosti a kvality odborného a terciálního vzdělávání a odborné přípravy.

V průběhu trvání projektu, tzn. do 31. 7. 2012, by měla škola vytvořit 11 modulů dalšího vzdělávání (mj. kurz svařování, řidičský průkaz, barmanský kurz, ...). V podstatě se bude jednat o většinu stávajících oborů.

První rok projektu bude probíhat pilotní ověřování, ke kterému přislíbily pomoc úřad práce a spolupracující firmy. Pro širokou veřejnost budou kurzy otevřeny přibližně v letech 2011-2012. Blíží a podrobnější informace budou samozřejmě průběžně a včas poskytovány.

Petra Stejskalová

160. VÝROČÍ NAROZENÍ T. G. M.

Dějiny jsou jenom jedny - jejich výkladů a hodnocení může být bezpočet. V Čechách zavládl obyčej čas od času podrobovat vlastní historii revizi - koná se rozkolísání, zpochybňování hodnot. Nebyl toho ušetřen ani TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK, jeho osobnost i dílo. Obyčejně se k tomuto „hodnocení“ uchylují lidé, kteří jej používají k vlastnímu i pochybnému zviditelnění.

7. BŘEZNA UPLYNE 160 LET OD NAROZENÍ NAŠEHO 1. PREZIDENTA. Vraťme se do jeho dětství, neboť to formuje každého člověka:

Rodiče svorně začali bydlet v hodonínském deputátním domku č. 121. Obývali jenom jednu polovinu chalupy, měli světnici a kuchyni. Zde žila až šestičlenná rodina, neboť později do rodiny přibyla i dcerka a pak ještě dva Tomášovi bratři. Na statcích doznívala roboty, otec byl často z příkazu šafářů překládán z Hodonína do Mutěnic, z Čejkovic do Čejče a nazpátek. (Z chalupy, ve kterých Masarykovi bydleli, se

dochovalo jediné stavení v Čejkovicích - a právě v něm Tomáš prožil nejdůležitější roky svého života.) Čas od času se mezi otcem a matkou rozpředly dohady, zda syna poslat do učení, aby brzy vydělával, což prosazoval otec, anebo ho vypravit do škol, aby se vzdělal na učitele, což bylo přání maminky. Rozhodl otec: Tomáš půjde na řemeslo. Odjel tedy do Vídně, aby se vyučil zámečnickem, ale po 6 týdnech se vrátil do Čejče. (Tomáš nevydržel u jednotvárné práce.) Otec za trest přikázal, že kluk nastoupí do kovářského učení. Stalo se, že šel kolem kovářny kaplan Satora a ten se pak zasadil o to, aby Tomáš ne-tratil své nadání a nastoupil na studia.

Než ho maminka vyslala do školy, dala Tomáše vyfotografovat. Na cestu mu upekla dva bochníky chleba a napsala peřinu. Tak ho vypravila do Brna. Tomášovi bylo tehdy čtrnáct let a od té doby se o sebe musel starat sám...

Ukončím vzpomínku na nezapomenutelného vlastence, filozofa, preziden-

ta a především vzorného člověka, Tomáše Garrigua Masaryka, jeho vlastní myšlenkou: ŠPATNÉ PŘEKONÁVAT DOBRÝM - TO NENÍ TĚŽKÉ, ALE TĚŽKÉ JE PŘEKONÁVAT DOBRÉ LEPŠÍM.

Připravila AV

Maturant Masaryk (foto z roku 1870)

Cizí slova v češtině

Arktický

V zákulisí výrazu *arktický* najdeme medvědy. Slova arktický, Arktida a antarktický totiž vznikla z řeckého slova *arktos*, což znamená medvěd. Když se staří Řekové podívali k severu, viděli na obloze medvědy, tedy souhvězdí Velké medvědice a Malého medvěda. Severní kraje byly podle nich hlídány medvědy, řecky *arktos*, byly to tudíž arktické kraje, zkráceně *Arktida*. Oblast kolem jižního pólu, tedy proti - řecky *anti* - Arktidě, byla pak logicky nazvána Antarktida.

Pokud vám názvy souhvězdí Velká medvědice a Malý medvěd nejsou povědomé, vězte, že jde o známý Velký vůz a méně známý Malý vůz, což jsou pojmenování neobdobná. Je to tak, že Velký a Malý vůz jsou součástí souhvězdí Velká medvědice, latinsky *Ursa maior*, a Malý medvěd, *Ursa minor*. Pokud se v běžné řeči přidržíme oněch vozů, neuděláme chybu. Tomuto souhvězdí říkaly nezávisle na sobě i jiné kultury. Například indiáni v Severní Americe a také Arabové. Ve středověké Evropě se tyto hvězdy nazývaly Karlova bryčka, Angličané Velkému vozu říkají Pluh, Francouzi vidí na severní obloze Pánev, staří Egypťané kreslili tuto část nebe jako průvod s býkem,

vysokým mužem - vož snad byl některý bůh - a hrochem majícím na zádech krokodýla. Staří Číňané si zde představovali nebeského úředníka, který sedí na mraku a je doprovázen na své cestě kolem severního pólu žadateli o jakési úřední rozhodnutí. V souhvězdí Malý vůz Číňané viděli misu na chléb a také císařský kočár, Egypťané hrocha, Arabové skupinu lidí plačících nad hrobem a staří Kazaši skupinu koní.

Řecké slovo *arktos*, medvěd, má starý indoevropský kořen *-rksos* nebo *-rktos*, z něhož pocházejí i indické *rkšá* a také latinské *ursus*. Není vyloučeno, že ze stejného indoevropského kořene pocházela i slovanské a germánské pojmenování medvěda, která jsou dnes už zapomenutá.

Milada Permanová

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
3/10	čtvrtek 4. 3.	čtvrtek 25. 3.
4/10	čtvrtek 1. 4.	čtvrtek 22. 4.
5/10	čtvrtek 6. 5.	čtvrtek 27. 5.

CHLUMECKÝ KULTURNÍ KALENDÁŘ

Klicperův dům - rezervace vstupenek
na tel.: 495 433 140, 602 717 410

BŘEZEN 2010

Klicperův dům - rezervace vstupenek
e-mail: klicperuvdum@chlumecnc.cz

Předprodej vstupenek každý čtvrtek v době od 15.00 do 18.00 hod. nebo před každým představením dle programu

Klicperův dům

3. března **Sherlock Holmes**středa
19.00 hod. kino - dobrodružný USA
Nové dynamické zpracování nejznámějšího díla Sira Arthura Conana Doylea přináší Holmesovi a jeho věrnému partnerovi Watsonovi poslední výzvu. Ukáže se, že Holmesovy bojové schopnosti jsou stejně tak smrtící jako jeho pověstný intelekt.95 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
titulky od 12 let4. března **Paličkování divadelní postavy Jany Kaplanové**čtvrtek
18.00 hod. Vernisáž výstavy
Malý sál Klicperova domu
Vstupné: zdarma6. března **O hloupém peciválovi**sobota
17.00 hod. kino - pásma filmových pohádek pro děti
Mokrý pohádka, Růžový slon, Autičková romance, O kočičce, myšce a červené slepičce
64 minut Vstupné: 25,- Kč6. března **Princezna a žabák**sobota
19.00 hod. kino - animovaný/rodinný USA
Všichni známe pohádku, ve které spanilá princezna políbí nevzhledného žabáka, ten se promění v krásného prince, s princeznou se ožení a pak spolu žijí šťastně až do smrti. Ve filmu k polibku mezi princeznou a žabákem dojde také, ale výsledek je dosti odlišný.
91 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
dabing12. března **Koza aneb Kdo je Sylvie**pátek
19.00 hod. Edward Albee
Divadelní agentura SophiaArt Plzeň, 4. představení Divadelní sezony 2009-2010
Hrají: Oldřich Navrátil, Kateřina Macháčková, Jan Konečný/Ondřej Kavan, Ivo Kubečka/Karel Soukup
Vstupné: 260,- Kč13. března **Kamarád Krteček**sobota
17.00 hod. kino - pásma filmových pohádek pro děti
Jak Žofka pořádala maškarní bál, Štaflík a Špagetka, Stavitelé pyramid, Psi kusy, Krtek malí-

řem, Krtek a zápalky, Krtek a muzika, Krtek a tranzistor.

66 minut Vstupné: 25,- Kč

13. března **PLANETA 51**sobota
19.00 hod. kino - animovaná komedie VB
Zelení obyvatelé Planety 51 žijí spokojeným životem v útulných domcích na předměstí, vychovávají děti, venčí psy... Poklidnou idylku ruší jen strach z mimozemské invaze. Jejich obavy se jednoho dne naplní...91 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
dabing17. března **Lítám v tom**středa
19.00 hod. kino - komedie USA
Příběh muže, který žil s hlavou v oblacích. Hrdina filmu je šťastný člověk. S hlavou v oblacích neochvějně míří za splněním životního snu, jenže život bývá pěkná mrcha. A ta dokáže i v cílové rovině říct: „Hochu, běžíš po špatné trati.“Hrají: George Clooney, Vera Farmiga, Anna Kendrick, Jason Bateman
109 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
titulky od 15 let18. března **Morganovi**čtvrtek
19.00 hod. kino - komedie USA
Film vypráví příběh velice úspěšného manželského páru z Manhattanu, jejichž dokonalý život má jen jedinou chybičku - rozpadá se jim manželství. Problémy v lásce ale nejsou ničím ve srovnání s tím, co na ně osud chystá v zápletkách.Hrají: Hugh Grant, Sarah Jessica Parker, Sam Elliott, Mary Steenburgen, Elisabeth Moss
103 minut Vstupné: 70,- Kč mládeži přístupný
titulky24. března **Avatar**středa
19.00 hod. kino - akční sci-fi
Největší filmová událost roku!
Avatar před námi otevírá neuvěřitelný svět za hranicemi naší fantazie, svět střetu dvou naprosto odlišných civilizací. Nově objevená vzdálená planeta Pandora je mírumilovné místo s obyvatelstvem - Na'vi, žijícím v souladu s divokou krásnou vegetací planety. Posádka vyslaná ze Země na své průzkumné misi objeví na

Pandore velmi cenný minerál, který by měl na Zemi nevyčísitelnou hodnotu.

161 minut Vstupné: 70,- Kč přístupný
dabing pro všechny25. března **Avatar**čtvrtek
19.00 hod. kino - akční sci-fi
Vstupné: 70,- Kč27. března **Na správné adrese**sobota
19.00 hod. Divadelní soubor Klicpera o.s.
Hrají: Radka Pokorná, Zdena Jeníčková, Dagmar Jeřábková, Alena Kvasničková, Petr Pokorný, Josef Komárek, Jaroslav Hlídka, Jan Kopřiva
Vstupné: 80,- Kč31. března **O chytré princezně**středa
8.30 hod. Divadelní agentura Praha
10.00 hod. divadelní představení pro MŠ, I. stupeň ZŠ a matky s dětmi
Vstupné: 40,- Kč31. března **Alvin a Chipmunkové 2**středa
19.00 hod. kino - rodinná komedie
Alvin a Chipmunkové fungují jako „demoliční četa“ Davea Sevilleho - a jako roztomilá zábava diváků po celém světě už více než padesát let. Od doby, kdy se uvedli vánočním hitem The Chipmunk Song, se jejich chytavé písničky staly stálou součástí popové kultury mladých i starších.88 minut Vstupné: 70,- Kč přístupný
dabing pro všechny

Upozornění pro diváky

Z důvodu změny jízdního řádu kurýra Českých drah dochází od února 2010 ke změně promítacích dnů v Klicperově domě ze stávajících pá+so, na st+čt.

Hudební klub - Řihův dům

5. března **CZ HITY**pátek
21.00 hod.6. března **RIMORTIS**sobota
21.00 hod.13. března **STRESOR**sobota
21.00 hod.19. března **MORAVA + CHŘESTÝŠ**pátek
21.00 hod.20. března **Country bál**sobota
20.00 hod. Vodácko-cyklistická společnost
20.00 hod.

TJ Sokol - sokolovna

27. března **KYVADLO**sobota
20.00 hod. Vstupné: 100,- KčMarcela Přerovská
MěKS Klicperův dům

Městské kulturní středisko Klicperův dům

uvádí

Koza aneb kdo je Sylvie

Divadelní agentura SophiaArt Plzeň
12. března 2010 - pátek od 19.00 hod.
Vstupné: 260,- KčHrají: Oldřich Navrátil, Kateřina Macháčková,
Jan Konečný/Ondřej Kavan, Ivo Kubečka/Karel Soukup

Městské kulturní středisko Klicperův dům

uvádí

Vila s věčným břemenem

Divadelní agentura Praha
16. dubna 2010 - pátek od 19.00 hod.
Vstupné: 270,- KčO detektivní hře se moc psát nedá.
Nemůžeme diváka připravit o potěšení hádat,
kdo, kde, kdy a proč, což jsou otázky,
které musí každá detektivka položit
a zodpovědět
- ovšem až na úplném konci.Hrají: Delamar Ivana Devátá/Gabriela Vránová,
Petr Štěpánek/Jiří Čapka,
Milena Steinmasslová/Vlasta Žehrová,
Milada Bednářová, Jiří Wohanka,
Zdeněk Košata

Městské kulturní středisko Klicperův dům

Pozvánka

Paličkované divadelní postavy Jany Kaplanové

Vernisáž výstavy

Její osudem se stalo divadlo a tanec. Svě první angažmá měla v baletním souboru Severočeského divadla v Liberci, odkud přešla po zrušení tohoto tělesa spolu s choreografkou do nového souboru v Divadle J. K. Tyla v Plzni.

Lásku k divadlu zdědila po rodičích - otec byl hercem v kladenském divadle, odkud po válce odešel do libereckého divadla, matka byla nejen dobrou krejčovnou, ale i návrhářkou divadelních kostýmů a vedoucí krejčovny. Od mládí obdivovala krásné návrhy své matky a díky ní poznala i takové umělce jako Jana Zrzavého, Jarmilu Konečnou, Miroslava Hoška, Cyrila Boudu a další. Zatím co grafik vede linku kresby ostrým perem na papíře, vytváří Jana Kaplanová svá paličkovaná díla kresbou nití, kdy překreslené tvary, realizované z množených nití, jsou vlastně grafikou, vytvořenou jemnými nitěmi. Její jemnost je v konečném obraze umocněná neobyčejně přesvědčivým a umělecky vysoce náročným způsobem.

Jana Kaplanová se zúčastnila řady výstav v Liberci, Jablonci n. Nisou, Rychnově u Jbc., Chrastavě, Brně, České Lípě, ale i v holandském Amersfoortu a polském Walbrzychu. V posledních letech slaví úspěchy samostatná výstava, putující po českých divadlech, kterou máte možnost zhlédnout v malém sále Klicperova domu.

4. března 2010 - čtvrtek 18.00 hod. I Malý sál Klicperova domu

Výstava potrvá od 4. 3. 2010 do 30. 4. 2010

Divadelní soubor Klicpera
Chlumec nad Cidlinou

Pozvánka do divadla

Vážení příznivci chlumeckého divadla! Po delší odmlce na prknech Klicperova domu v Chlumci nad Cidlinou se vracíme se všemi třemi divadelními hrami, které máme v současné době na repertoáru, a budeme moc rádi, budete-li vy, naši příznivci, u toho. A nemyslete si, že jsme zaháleli. Od podzimu 2009 jsme sehráli několik úspěšných představení, a to SUGAR v Lomnici nad Popelkou, Skutči, Jilemnicích a Ostřetíně. Na správné adrese jsme naposledy zahráli v lednu tohoto roku v Novém Bydžově. Svých repríz se dočkaly i Létařící snoubenky.

A kdy se na nás můžete těšit na naší domovské scéně? V sobotu **27. března** sehraje divadelní hru Marca Camolettiho **Na správné adrese**, která bude mít tímto představením již 11. reprízu, v pátek **9. dubna** se můžete těšit na již 57. představení zatím asi našeho nejúspěšnějšího představení **SUGAR** a v pátek **23. dubna** uvedeme opět hru Marca Camolettiho **Létařící snoubenky**.

Doufáme, že vás nezklameme a na oplátku že vy nezklamete nás, že zaplníte sál Klicperova domu do posledního místečka, jak jsme tomu doma zvyklí, a že společně prožijeme tři krásné divadelní večery.

Vaši Klicperáci

Inzerce

BŘEZEN
MĚSÍC ČTENÁŘŮ

3

Pro každého z nás nový pojem. Určitě si vzpomeneme na akci druhé poloviny 20. století Březen - měsíc knihy a následující, Březen - měsíc internetu, akci posledních 10 let.

Březen - měsíc čtenářů si za cílovou skupinu bere čtenáře a čtení. Čtení pro každého z nás znamená jednu ze základních dovedností v přijímání okolního světa. Číst se potřebuje naučit každý.

Všichni si pamatují ten zázrak, když z dětských úst zazní první slova. Postupně se připojují další a další slova a děti skládají první věty. A to vše díky své nesmírné vnitřní vybavenosti. Každý rodič ví, jak náročné je období předškolní a první léta školní docházky,

Březen - měsíc čtenářů

kdy děti pronikají do tajů čtení. I naše knihovna by chtěla rodičům v této náročné situaci alespoň trochu pomoci. V knihovně je mnoho knih, které jsou vhodné pro předškolní i školní věk. Zvláště v současné době, kdy i knihy nejsou levným zbožím.

Toto platí i pro dospělé čtenáře. Tě zde najdou množství knih a časopisů z oblasti beletrie a naučné literatury.

Do naší knihovny se můžete podívat osobně, najdete nás v 1. poschodí sokolovny, nebo prostřednictvím internetu. Na adrese <http://knihovna.chlumec.cz/> jsou základní informace o službách, které poskytujeme. Dále zde najdete on-line katalog, což je seznam všech knih v knihovně. Lze i zjistit, zda je kniha půjčena. Pokud má někdo o půjčenou knihu zájem, může si

ji rezervovat. Knihy, které nemáme ve fondu, můžeme na 1 měsíc půjčit prostřednictvím výměnné služby.

Každý čtenář, který do naší knihovny chodí, má možnost kontrolovat si svoje čtenářské konto, za určitých podmínek i prodlužovat výpůjčky.

Otevírací doba pro dospělé:

Út	8.00 - 11.00	13.00 - 18.00
Čt	8.00 - 11.00	13.00 - 18.00
Pá		13.00 - 17.00

Otevírací doba pro děti:

Út	13.00 - 18.00
St	12.30 - 15.00
Čt	13.00 - 18.00

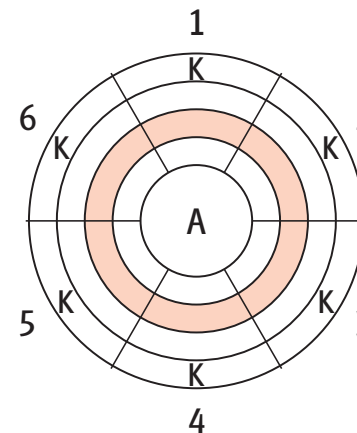
Helena Holanová
MěK Chlumec n. C.

KRUHOVÁ DOPLŇOVAČKA

Tato ulice má jméno po Josefu Kajetánu ... 1808-1856, českém prozaikovi, dramatikovi a novináři. Publikoval v Květech a Pražském poslu. Byl dramaturgem 1846-1851 ve Stavovském divadle. Napsal řadu próz a her jako Fildovačka, Paličova dcera, Strakonický dudák, Jiříkovo vidění, Tvrdohlavá žena, Jan Hus a jiné.

Je autorem textu písně Kde domov můj, která se stala českou státní hymnou.

1. Zařízení k zachycení lodi
2. Velká myš
3. Lební klenba
4. Část saka
5. Pták pěvec
6. Najatý potlesk

Rozluštění na str.: 19

ŽIVOTNÍ MOUDRA

☒ Televize je jediný uspávací prostředek užívaný očima.
Vittoria de Sica

☒ Všichni jsme z jednoho těsta. Jenom někteří déle kynuli.
Gabriel Laub

☒ Moudré ucho neposlouchá, co hloupá huba povídá.
B. Němcová

☒ Naši poslanci by měli dělat rosníčky - oni vědí, odkud fouká i kolik jim z čeho kápne.
NN

☒ Život se podobá knize. Blázen v ní letmo listuje, moudrý při čtení přemýšlí, poněvadž ví, že ji může číst jen jednou.
Jean Paul

LV

Inzerce

Zápis do prvních tříd v roce 2010

V letošním školním roce proběhl zápis do 1. tříd 18. 1. a 19. 1. Zapsáno bylo 70 dětí. 20 zákonných zástupců dětí uvažuje o odkladu školní docházky. Tyto děti budou muset dodat doporučení od lékaře nebo doporučení pedagogicko-psychologické poradny. I letos kromě vyučujících prvního stupně vítali předškoláky jejich budoucí spolužá-

ci převlečení za pohádkové bytosti. Škoda jen, že skoro všichni si naplánovali zápis hned na první den. V pondělí museli rodiče se svými dětmi vystát frontu, v úterý paní učitelky na každého nového žáčka čekaly.

A co by měl takový prvňáček zvládnout? **Správně vyslovovat**, vypravovat, co vidí na obrázku, zazpívat nebo

říci básničku. Dále by měl poznat barvy a vyjmenovat čísla od jedné do pěti. Samozřejmostí je zvládat základní hygienické návyky, samostatně se převléknout, **zavázat tkaničky**, zapnout knoflíky a zip. **Běžně by měl užívat společenské návyky - pozdrav, prosbu, poděkování, omluvu.**

E. Gr.

Inzerce

**OBLASTNÍ CHARITA
HRADEC KRÁLOVÉ**
Komenského 266
500 03 Hradec Králové

Vážená paní Mgr. Jana Bernartová
ředitelka ZŠ Chlumeck nad Cidlinou

V Hradci Králové
dne 8. 2. 2010

Vážená paní ředitelko,

rád bych touto cestou poděkoval Vaším žákům, paní učitelce Mgr. Evě Řezáčové i Vám za pomoc a podporu při přípravě a realizaci **Tříkrálové sbírky 2010**. Bez účasti dětí z Vaší školy i několika dalších škol bychom vůbec nebyli schopni sbírku v takovém rozsahu realizovat. Přitom prostředky získané od dárců tvoří nezanedbatelnou částku, kterou můžeme využít ve prospěch lidí ve skutečně obtížných životních situacích.

Výtěžek letošní sbírky konané v Hradci Králové a okolních městech a obcích činí celých **363 624,- Kč** a bude využit především na provoz a vybavení **Charitní pečovatelské služby** v Hradci Králové, která umožňuje lidem závislým na cizí pomoci rozvíjet důstojný, plnohodnotný život v domácím prostředí, na provoz a vybavení **Střediska rané péče Sluníčko** v Hradci Králové, jehož posláním je podpora vývoje dětí s postižením v rozhodujícím období raného věku a na zajištění **poradenství pro lidi v nouzi a oběti domácího násilí**. Třetina výtěžku je určena na humanitární pomoc Charity Česká republika v zahraničí i v ČR a na další charitní projekty na pomoc lidem v nouzi. Navíc jsme se rozhodli, že částkou **35 000,- Kč** z našeho podílu okamžitě přispějeme na pomoc obyvatelům zemětřesením zasaženého Haiti.

K dopisu přikládám výslednou rekapitulaci sbírky včetně částek vybraných skupinami koledníků a děkovný plakát. Prosím Vás o jejich vyvěšení na nástěnce ve škole. Na oplátku za Vaši pomoc Vám nabízíme přednášky pro Vaše žáky z oblasti naší činnosti - kdo jsou lidé bez domova, jak poznat domácí násilí a jak na něj reagovat, péče a ošetřování osob v domácím prostředí apod. Pokud máte o takové přednášky zájem, obraťte se na nás.

S přáním všeho dobrého

Alois Neruda
koordinátor
Tříkrálové sbírky 2010

**KRUHOVÁ
DOPLŇOVAČKA**

Rozluštění ze str. 17:

TYLOVA

**Oblastní charita
Hradec Králové**

děkuje

Základní škole Chlumeck nad Cidlinou

zejména

paní učitelce Mgr. Evě Řezáčové

a žákům - koledníkům

za pomoc při realizaci

Tříkrálové sbírky 2010

Dárci přispěli celkem 363 624,- Kč

- na provoz a vybavení **Charitní pečovatelské služby** v Hradci Králové
- na provoz a vybavení **Střediska rané péče Sluníčko** v Hradci Králové
- na zajištění poradenství **pro lidi v nouzi a oběti domácího násilí**
- na humanitární pomoc v ČR i v zahraničí
Částkou **35 000,- Kč** jsme přispěli ve prospěch charitní pomoci obyvatelům Haiti.

**Ve městě Chlumeck nad Cidlinou
přispěli dárci celkem 7 927,- Kč**

Na rozpečetění pokladniček a počítání peněz dohlížel pověřený pracovník městského úřadu. Vyúčtování sbírky a správné využití prostředků kontroluje Magistrát hl. m. Prahy, který celostátní Tříkrálovou sbírku povolil.

Oblastní charita Hradec Králové, tel. 495 516 098
e-mail: och@hk.caritas.cz, <http://www.charitahk.cz>

Inzerce

Co je to dobré a špatné vysvědčení?

Od osudného pololetního vysvědčení uteklo pár týdnů. Emoce v rodině opadly, sliby ustoupily pomaloučku do pozadí rodinných starostí. Teď nastal správný čas k zamyšlení nad stavem a situací školáků, jak se říká: najít správnou motivaci a cestu k lepším výsledkům.

Rodiče často kladou na své děti nepřiměřeně vysoké požadavky a ne vždy dovedou rozlišit, jestli školní prospěch, který se jim nezdá dostatečně dobrý, ovlivňuje pouhá lenost dítěte, nebo jeho reálné schopnosti. Známký na vysvědčení odhalí skutečný stav věci, který mohlo dítě během pololetí před rodiči částečně tajit či zlehčovat. (Ztratili rodiče důvěru svého dítěte? Zmizel kamarádský vztah mezi dítětem a rodiči? Proč? Důvod by měli rodiče hledat u sebe.)

Srovnávání svého dítěte s ostatními dětmi je oblíbený způsob, jímž rodiče na své dítě pohlíží, místo toho, aby si všímali jeho individuálních schopností a předností. Nelze uzavřít rozumný rodičovský rozhovor tím, že když má spolužák z matematiky jedničku, proč

ji jejich syn nebo dcera nemají také. Známký mají určitou vypovídací hodnotu, ale neřeknou nic o charakteru a vlastnostech dítěte, které jsou v životě důležitější než momentální známka. Některé dítě může být hodné, snaživé, přesto jeho známky budou průměrné - podle existující normy. A drzý třídní nadaný průšvihář s jedničkami potom v celkovém srovnání vychází lépe. V mnohých školách se objevuje slovní hodnocení vyučovacích výsledků. Odborníci si ho pochvalují, ale pro učitele toto hodnocení přináší více práce a u mnohých stejně vede ke stereotypu. Rodiče si na tento způsob zvykají hůře, protože je pro ně těžší se zorientovat a poznat, jak si vlastně jejich potomek stojí. Známký jsou totiž pro rodiče srozumitelné.

Vysvědčení by tedy určitě nemělo překvapit. S klidem a dobrou náladou by se nepříjemné věci měly vždy vyřešit, děti by měly vědět, že je rodiče chápou. Rodina by neměla své děti učit kličkovat ani ve škole, ani v životě, či později

v zaměstnání. To je nezastupitelný dar rodičů svým dětem!

A pokud se o školní výsledky svého potomka rodiče zajímají průběžně po celý rok, nemohlo by je konečné hodnocení překvapit. Zodpovědné mámy a tátové navíc nenechají své dítě v ničím „plavat“ a je-li to potřeba, seženou mu doučování nebo sami poradí. Na školách se kantoři potýkají i s opačným problémem: nezájem žáků o výuku a sebevzdělávání. To se však týká rodin, kde mají rodiče k výkonům svých ratolestí laxní přístup, a ty se podle toho chovají.

Jak tedy postupovat? Nejlepší způsob je argumentovat praktickým využitím v životě. Dovést své dítě k poznání, že se nenamáhá kvůli učiteli, rodičům a dobrým známkám, ale kvůli sobě. Dobré vysvědčení mu otevírá vrátka do dobrého života. Ne?

A na úplný závěr: vzpomeňte si třeba na to, jakými žáky - studenty jste kdysi bývali vy sami. Hlavně svému dítěti pomozte... **Pedagog vv**

Inzerce

Inzerce

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA, UL. POD LORETOU

Zima, zima, ta je prima !!!

První měsíc nového roku už je za námi, stejně jako mnoho dalších akcí, které jsme v něm prožili.

Nový rok jsme otevřeli svátkem Tří králů. Děti se seznámily s jeho tradicí, vyrobily si „královské koruny“ a také jsme tři krále přivítali v naší mateřské škole.

Letošní sněhová nadílka nás příjemně překvapila, a tak jsme ji využili k zimním radovánkám - nejen k sjíždění chlumečkových kopečků, ale i stavění sněhuláků. Sportování jsme střídali s přípravou k zápisu do 1. třídy ZŠ, který už mají budoucí prvňáčci za sebou. Nezapomněli jsme navštívit ani kamarády v 1. třídě základní školy - už se těšíme, až bude čist a počítat jako oni.

Jako každý rok, tak i letos jsme přijali pozvání na soutěž DDM „PRIMA PŘEDŠKOLÁK“, která letos probíhala poprvé v Občanském centru. Drželi jsme palečky našim kamarádkám Viktorce Myškové a Anetce Cabanové, které si vyzkoušely, jaké je to vystupovat před tolika lidmi. Podařilo se jim to a Anetka vybojovala 3. místo. GRATULUJEME!!!

Jedno mrazivé dopoledne k nám přijelo naše oblíbené Klemprdovo divadlo s pohádkou „Jak Popou a Hapal zachránili krále“. Představení bylo velice povedené a přineslo úsměvy na tváře dětí. A teď už jsme moc zvědaví, na co se můžeme těšit příště.

Mějte se všichni krásně a zase někdy na shledanou!!!

Co možná nevíte o naší mateřské škole

Naše mateřská škola se nachází na nejkrásnějším místě ve městě v sousedství zámecké zahrady. Podle této polohy dostala i svůj název **MŠ U ZÁMKU**.

Jsou v ní čtyři třídy, do kterých zařazujeme děti podle věku, a pokud to podmínky školy dovolí, podle přání rodičů.

Děti z každé třídy mají k dispozici rozlehlou místnost pro práci u stolečků i hernu s kobercem, aby hry, cvičení a další činnosti mohly probíhat v libovolných polohách. Ke každé třídě patří nově zrekonstruovaná šatna, umyvárna a sociální zařízení. Téměř všechny místnosti, v nichž si děti hrají, cvičí a „učí se“, jsou zařízeny novým nábytkem, který je barevností i výškou přizpůsobený dětem.

U MŠ je velká, pečlivě upravovaná zahrada a využíváme ji vždy, když to počasí dovolí. Děti zde mají tři pískoviště, malé hřiště na fotbal, koš na basketbal, dřevěné a provazové průlezk, houpačky, dřevěný vláček a hlavně velký prostor na běhání, líný tenis, skákání přes švihadlo a míčové hry...

V létě využíváme k osvěžení bazén, který je také součástí zahrady. Ti otužilejší se mohou ochladit pod sprchami.

MŠ je výborně vybavena nejrůznějšími didaktickými pomůckami, které nám pomáhají při plnění cílů našeho vzdělávacího programu. Nazvali jsme jej „V POHODĚ“, protože právě tak se v naší školce cítíme. Školní vzdělávací program je velmi pestrý a dává dětem dostatek prostoru pro didaktic-

ké, námětové, tvořivé i sportovní hry a aktivity. Mezi hlavní cíle patří rozvoj tvořivosti, sebedůvěry, podněcování zájmu o získávání nových informací, upřednostňování zdravého životního stylu, příprava dětí na bezproblémový vstup do základní školy.

A co dalšího dětem nabízíme?

Jsou to tyto aktivity - logopedická poradna, základy anglického jazyka, hra na flétnu, výukové programy při práci s počítačem a společná tvořivá odpoledne s rodiči.

Pečujeme také o své zdraví - navštěvujeme saunu, jezdíme plavat, cvičíme v sokolovně, denně zařazujeme cvičení zdravotních cviků, jógy, cvičení na overballech. Chodíme na vycházky do přírody v okolí města, jezdíme na týden na hory do Krkonoš.

Do mateřské školy zveme herce s divadelními představeními, navštěvujeme místní divadlo. Slavíme svátky a narozeniny dětí, oslavujeme Vánoce, Velikonoce, Den matek, Mezinárodní den dětí, odchod dětí do základní školy. Pořádáme besídky pro rodiče a seniory v domově důchodců.

V naší mateřské škole společně podporujeme především pohodu dětí, soustředíme se na to, co každé z nich prožívá, co cítí. Neusilujeme o stejnou úroveň všech dětí, ale o rozvoj individualit. Věříme, že se u nás dětem líbí!

kolektiv MŠ U Zámku

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

www.ddmchlumec.net

ul. 9. května 198

☎ / fax: 495 485 357

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC BŘEZEN 2010

6. 3. Dětský maškarní karneval

sobota **Začátek:** v 15.00 hodin v sále DDM, nová budova Občanského centra**Program:** ■ soutěže pro malé i velké
■ tanec
■ vyhodnocení nejlepších masek
■ slosovatelné vstupenky**Vstupné:** masky zdarma, děti 20,- Kč, dospělí 40,- Kč**S sebou:** masku, chuť bavit se, soutěžit a tančit, občerstvení zajištěno

11. 3. Výroba šperků z korálků

čtvrtek Akce je určena dětem od 3. tříd a dalším zájemcům včetně dospělých. Výroba šperků z korálků technikou tzv. KETLOVÁNÍ. Přijďte si vyrobit náramek, náhrdelník či náušnice.

Čas: 16.00 - 18.00 hodin v budově DDM (Občanské centrum)**S sebou:** kdo má - kulaté štipací kleště (lze zapůjčit v místě), přezůvky**Poplatek:** 60,- Kč (v ceně je celá sada šperků, pokud si budete chtít vyrobit šperk navíc, vezměte si s sebou peníze)**Nahlaste se do kanceláře DDM nebo telefonicky do 5. 3. 2010.**

28. 3. Seminář břišního tance

neděle Je určen pro ženy a dívky od 15 let, horní hranice není. Pro začátečnický a další zájemce. Probereme a procvičíme správnost všech základních prvků, kroků a třasů, zaměříme se na práci rukou, pohyby hlavy a hrudníku. Možnost vytvoření krátké choreografie.

Čas: 13.00 - 16.00 hodin.**Info:** pokud bude odpolední seminář naplněn, bude otevřen ještě další seminář dopoledne od 9.00 do 12.00 h.**Místo:** Sál se zrcadlovou stěnou, budova Občanského centra**Lektorka:** Radka Žďárská, OrientCentrum Hradec Král., www.orientcentrum.cz**S sebou:** Pohodlné oblečení (legíny, triko, penízky, tenké cvičky nebo bavlněné ponožky a dostatek pití)**Poplatek:** 180,- Kč/1 kurz**Seminář se uskuteční v případě naplnění minimálního počtu účastníků. Přihlášku si můžete vyzvednout v kanceláři DDM. Nahlásit se můžete do 19. 3. 2010.****Přihlášky na zájezdy, informace:**

Pondělí, středa: 9.00 - 17.00 hodin - kancelář DDM - budova Občanského centra (přestávka 11.15 - 12.15 hod.)

ZIMA A NAŠE PLEŤ

Zejména v zimě na nás tu a tam padne pocit, že se ze zrcadla dívá kdosi docela jiný. Pleť se nám zdá povadlá, zešedlá, kruhy pod očima jsou výraznější. Vypadáme zkrátka unaveně a vyčerpaně. Není na tom nic zvláštního, vždyť letos v zimě sluníčko na nás šetrilo svým blahodárným svitem a teplem, nejvíce za poslední léta. Také stresů přibývá a mnoho dalších vlivů: kouř, nedostatek spánku, chřipkové období i nedostatek vitamínů.

Je tedy na čase, abychom si poradili...

K ošetření pleti v zimních měsících je nejvhodnější mastný nebo polomastný krém. Preferujeme hlavně ty, které obsahují vitamíny A+E. V mrazech by

po nich měly sáhnout i ženy, které běžně krémy neuvítají. Vyhnou se tak nadměrnému vysoušení pleti a tím i jejímu předčasnému stárnutí. Naopak nepříliš vhodná je přes zimu většina hydratačních krémů.

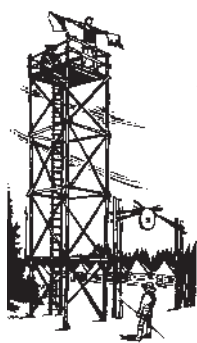
Ke vzhledu pleti nám pomůže i příroda, hlavně mrkev. Ve zvýšené míře ji zařazujeme do rodinného jídelníčku, nejlépe v syrovém stavu. Hodí se k přípravě salátů. Můžeme z ní připravovat i pleťovou masku. Mrkev nastrojíme najemno - na křenovém struhadle, ihned ji nanese na obličej a necháme ji působit 10-15 minut. Ještě lepší je mrkvovou hmotu smíchat s několika lžičkami jogurtu nebo tvarohu a použít.

A budete se divit, že i sklenice vymačkané mrkvové šťávy - alespoň obden, dodá naší pleti barvu.

Když jedeme na hory.

Pobyt na horách a zimní radovánky s ním spojené jsou lákavou změnou v zimním období. Dlouhodobý pobyt v mraze a větru však může pleť poškodit (hlavně tu citlivou a bílou). A nemusí to být hned omrzliny, které se na exponovaných místech (uši, nos, partie lícnicí kostí) mohou objevit i po velmi krátké době. Na horách jsou tedy nezbytné krémy s ochranným filtrem proti UVA a UVB záření. Doporučuje se před odjezdem na hory ošetřit pokožku obličej samoopalovacím krémem. Když po použití zhnědne a slunce jí nemůže tolik ublížit. A pak snědší pokožka vypadá zdravěji a budeme se více líbit nejen okolí, ale i sobě. **AV**

Inzerce

SKAUTSKOU STEZKOU

BŘEZEN
- „MĚSÍC VRAN“

Jaro klepe na dveře, ale zima nevzdala ještě svou nadvládu nad přírodou. Ptáci i zvěř těžce hledají potravu a letos se ukazuje, jak tu naši přírodu máme rádi - ptáci i zvěř to nedokáží říci nahlas, ale jsou všem hodným lidem vděční za každé sousto v krmelci nebo na krmítku.

POZVÁNKA NA 4. SKAUTSKÝ PLES

Srdečně zveme všechny skauty, rodiče a přátele skautingu, kteří chtějí na jeden večer vyměnit pohorky a sportovní oblečení za společenský oděv, aby si přišli dne **27. 2. 2010** od **20 hodin** užít do **hájenky „LUHY“** příjemnou plesovou atmosféru.

Již čtvrtým rokem pořádají roveři a rangers chlumeckého střediska Junáka - svazu skautů a skautek ČR ples, který se tak stal tradičním. Letos bude pravděpodobně o to romantičtější, že spousty sněhu budou účastníky doprovázet až do Luhů - o to příjemněji překvapí teplo vyhrátého sálu. Určitě se ples všem bude líbit, stejně jako ty minulé skautské plesy v Luhách! Blíží se na www.junak-chlumec.wz.cz nebo na tf. č. 732 121 031.

SKAUTSKÝM SVĚTEM

VÝROČÍ:

„Den zamyšlení 2008“. Každý rok 22. února slaví skauti na celém světě „Thinking Day“ (v tento den se shodně narodili Robert a Olave Baden-Powellovi). Informace na www.worldthinkingday.org

UDÁLOSTI:

Tábor chlumeckých skautů bude v r. 2010 v Břehách u Přelouče. Předpokládaný termín - druhá polovina července.

„Velikonoční skautské kuřátko“ - Kdo letos bude předávat peněžní šek za Junáka? Loni to byly (před televizními kamerami) **CHLUMECKÉ SKAUTKY!** Sběrka „Pomozte dětem“ je díky pořadům ČT, „Kde peníze pomáhají“, dobře známá. Největším spojencem této sbírky je „Junák - svaz skautů a skautek ČR“, který z minulých ročníků předal již několik milionů Kč. I letos vás na ulicích v druhé polovině března odmění skauti za příspěvek do pokladničky velikonočním kuřátkem. Informace na www.skaut.cz/kure.

Státní vyznamenání Zdeňku Kovaříkovi. Hradecký skaut, politický vězeň, neúnavný organizátor, slušný a poctivý člověk, který byl v roce 1951 odsouzen s dalšími královéhradeckými skauty k mnohaletému žaláři, obdržel 28. října 2009 na Pražském hradě z rukou prezidenta republiky státní vyznamenání.

„Postavme školu v Africe“. Díky této neustále probíhající sbírce byla v Etiopii postavena již 9. škola! Jmenuje se Viseha Genet a stojí v okrese Kochore. Organizace „Člověk v tísni“ vyškolila i učitele. Skauti děkují všem, kteří se zapojili do sbírky! Blíží se informace na www.skaut.cz/afrika

Skauti asistovali v katedrále sv. Víta při předávání Svatováclavských medailí představitelům institucí, které aktivně přispívají k boji proti totalitě, zlu a násilí. Mezi šesti oceněnými byl i Pavel Žáček, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů, synovec nedávno zesnulého br. Žáčka - Goga, jehož dědeček byl v Chlumci n. C. kameníkem.

MOUDRA

„Dobry skautsky oddil ma klukum a devcatum ukázat nejruznejsi svety. Prirodu i techniku i umeni - vsechno, co tady je...“ **Otto Janka-Ropim (4. 2. 1930 - 28. 8. 2009)**

Ještě začátkem srpna splouval na kánoji milovanou řeku a tábořil na Soumarském mostě. O několik týdnů později náhle navždy odešel - dlouholetý skaut, vedoucí, člen Svojsíkova oddílu.

Nedožil se vydání své poslední knihy „Čas skautů“, ve které představuje 25 osobností světového i našeho skautingu - od předchůdců skautingu až po dnešní dobu.

Inzerce

Napsal na dvacet rozhlasových her, pět televizních scénářů a přes dvě desítky knih, některé i o pozoruhodných českých skautech (Tábor nad vodopády, Bernard od Šíleného koně, Černá je řeka legionářů a další).

Za odbojovou činnost obdržel Junácký kříž „Za vlast 1939 - 1945“, v padesátých letech byl v protistátní skupině

D. Skálové (odsouzena na doživotí), v roce 1968 obnovoval s MUDr. J. Ebelem pražskou vodní Dvojku - byl vyznamenán junáckou medailí Díků, v roce 1990 se zapojil opět do obnovy Junáka.

Skautskou stezku připravil
br. Vladimír Köhler - Mika

Kouzlo a síla charakteru

První týdný a měsíce nového roku máme za sebou. Pro každého se asi vyvíjí trochu jinak. Jisté je, že se lidé budou nadále rodit a budou umírat. Budou majetní a budou lidé v nouzi. Budou mezi námi pracovití a budou lajdáci. Budou poctiví a budou podrazáci. Budou lidé stateční a budou zbabělci. Budou hrdinové všedního dne a budou nevýrazní lidé. Budeme potkávat sympafáky s ryzími úmysly a současně budeme donuceni jednat se zákeřnými lidmi. Na mnohé události nebudeme mít skoro žádný vliv. Budeme jakousi lodičkou, která pluje časoprostorem planety Země a bude odolávat občasným bouřím, které se odehrávají v lidské společnosti.

Stejně tak příliš nezměníme zákonitosti našeho lidství. Dost dobře nemůžeme za to, jakou nám povahu, temperament či IQ dala do vínku matka příroda. Svým způsobem můžeme tyto lidské faktory částečně ovlivňovat, ale nakonec rozhoduje čtvrtá hodnota a tou je lidský charakter. Ten představuje osobnost každého z nás. Charakter se dotýká morálních či etických vlastností. Vyznačuje se jak lidskou pokorou, tak i zdravým sebevědomím, vděčností za dar života, zodpovědností nad svěřeným posláním, nadějí v budoucí léta. Vybudovat v sobě charakter, to je pěkná námaha, která žádá mnoho let cílevědomé práce na sobě. Měl bych předně odhalit svoji hlavní chybu, pojmenovat ji (třeba: jsem nervózní, pohodlný, ješitný, zvědavý, povrchní...) a dělat vše proto, abych ji odstranil ze svého myšlení, ze svých slov a skutků. Vědomí hlavní chyby a rozhodnutí bojovat proti ní mne vede k pokoře i k budování pevného charakteru. Ruku v ruce je nutné v sobě budovat návyky na dobro, takzvané ctnosti. Asi všichni umíme být občas podle nálady laskaví, pohodloví, stateční, trpěliví, spravedliví, mírní v jednání. Ale být takovými den co den a v nejrůz-

nějších situacích, to ovšem žádá mnoho sebekázně a nemalé motivace.

Je příznačné, že jsme v současné době zavalováni nejrůznějšími letáčky, dopisy, ve kterých nás jejich autoři většinou slušně prosí o finanční pomoc na některý charitativní či humanitární projekt. Příznějme, že někdy opravdu nevíme, co dříve máme ze svého platu nějakou symbolickou částkou podpořit. Darování peněz na chudé a potřebné by mělo být jedním z plodů našeho vnitřního života. Mělo by se stát záležitostí naší lásky. Je to pojem, se kterým tak trochu všichni zápasíme. Někteří ho zaměňují za citový nebo smyslový projev, u jiných je důležitým řečnickým pojmem, který však v jejich životě často nemá další odezvu. Láska je ve spirituální teologii chápána také jako sebedarování a sebesdílení. Sami si čas od času při zpytování svědomí uvědomujeme, jak jsme vlastně posláni této lásky vzdáleni. Štědrost naší peněženky, dobročinnost našich skutků nebo nezištná pomoc druhému musí vycházet z lásky a zůstat, jak říká Ježíš, ve skrytosti. Jsou to nezbytné podmínky úspěšnosti našeho daru. Darovat druhým nejen peníze, ale také svůj volný čas a zájem, vlídné slovo, ochotnou radu, dokázat jim naslouchat i říci pevné slovo. V této oblasti se nejvíce ukazuje pravdivost slov, že láska k bližnímu je vynalézavá. Jeden misionář se dozvěděl o početné rodině ve farnosti, že nemá už několik dní co jíst. Vzal balíčky ryže a šel ji navštívit. Byla to kapka na horký kámen, ale měli alespoň jídlo na dva dny. Matka rodiny poděkovala a hned před misionářem rozdělila ryži na dvě poloviny. „Co to děláš?“ ptal se. „Soušedé také nemají co jíst.“ vysvětlila mu žena. „Ale pro vás nic nezbude!“ namítl jí misionář. „Dost na jeden den, copak se nemodlíme v modlitbě Páně: Chléb náš vezdejší, dej nám dnes, chléb na jeden den?“

V životě jsem mohl, díky Bohu, potkat mnoho dobrých a ušlechtilých lidí, mezi nimi také Milana z Ústí nad Orlicí. Byl znám jako dobrý táta, vynalézavý dědeček a obětavý člověk. Měl jsem možnost ho od svého příchodu do Dolní Čermné (1995) až do jeho smrti (2001) pravidelně navštěvovat a čerpat tak od něho životní moudrost a duchovní sílu. Milan byl v té době již v důchodu, ale byl ještě zaměstnán na půl úvazku v nemocnici a téměř všechny vydělané peníze rozdával na charitu, misie a lidem žijícím v nouzi. Navíc pravidelně navštěvoval každý týden okolo patnácti nemocných nebo opuštěných lidí. Povídal si s nimi, četl jim, co je zajímalo, sloužil jim (třeba nákupem nebo úklidem). V roce 1997 se dostavily u Milana první příznaky zákeřné nemoci. Byl jsem zrovna u něho, když ho přišli navštívit kamarádi z turistického oddílu a prosili ho, aby i nadále značkoval turistické cesty a zastával funkci jednatele oddílu. To ještě netušili, že Milan je vážně nemocný. Ten jim nato s klidnou tváří sdělil svoji diagnózu s tím, že dokud mu budou stačit síly, rád pomůže. Svému slovu zůstal věrný. Téměř do posledních týdnů svého života také navštěvoval nemocné a povzbuzoval je. Ukazoval hodnotu života i v nemoci. Měl jedinečné charisma, dokázal každého hosta mile přijmout, zcela se mu věnovat a náležitě pohostit. Nezapomenu, s jakou starostí mi třeba chystal večeri, když jsem k němu občas přijížděl na návštěvu. Udělal rybu na vodě, aby to bylo pro mne dietní jídlo, uvařil speciální bylinkový čaj, pustil varhanní hudbu... Milan se pro mne stal příkladem člověka, který o lásce nemluvil, ale žil ji.

Zpytuji svědomí, jak je to s mojí láskou k lidem, a jestli ji umím rozdávat každému a v každé denní situaci. Životní příklad nejen Milana, ale mnohých dalších mi dodává odvalu, abych pokračoval v životní škole laskavosti.

Pavel Seidl

K2 PLASTER CUP 2010

V chlumecké Slavičkově hale se v sobotu 16. 1. představily týmy mladších elévů na turnaji **K2 Plaster cup 2010**. I přesto, že se těsně před turnajem ohlásila Sparta Praha, mělo celé klání velmi solidní úroveň.

Výsledky našich mužstev v základní skupině:

CHLUMEC A - Kunčice 3:2, Brno 4:0, Pečky 1:0, Náchod 0:2

CHLUMEC B - Nový HK 2:3, Čáslav 3:0, Chrudim 1:6, FC Hradec 0:4

o 9.-10. místo:

Brno Kohoutovice - **Čáslav** 3:3 3:4 na PK

čtvrtfinále:

Náchod - Chlumec B 9:1

Chlumec A - Nový HK 3:0

Chrudim - Kunčice 8:0

FC Hradec - Pečky 5:0

semifinále:

Chlumec A - **Chrudim** 1:2

Náchod - FC Hradec 2:1

o 3. místo:

Chlumec - **FC Hradec** 0:2

finále:

Chrudim - **Náchod** 3:3 1:2 na PK

Konečné pořadí:

1. FK Náchod
2. AFK Chrudim
3. FC Hradec
4. FK Chlumec A
5. AFK Pečky
6. FC Nový Hradec
7. FK Chlumec B
8. Bystřian Kunčice
9. Tatran Brno - Kohoutovice
10. Zenit Čáslav

Nejlepší hráč: **Marek Holub**
(AFK Chrudim)

Nejlepší brankář: **Filip Fírbacher**
(FK Chlumec A)

Nejlepší střelec: **Luboš Suchánek**
(FK Náchod)

Nejlepší trenér: **Tomáš Šmatolán**
(FC Hradec)

Nejmladší hráč: **Jiří Bičístě**
(FC Nový Hradec)

Sestava **FK Chlumec A**: Filip Fírbacher - Vítek Fuxa, Filip Bambas, Lukáš Heger (1 branka), Petr Staněk (3), Tomáš

Podnecký (2), Dan Hradecký (2), Tom Divíšek (4). Trenér Ladislav Heger.

Sestava **FK Chlumec B**: Denis Černý - Vojta Cholasta (1), Martin Vavřínek, Jan Kralovič, Vojta Kárník, Matěj Staněk (1), Matěj Kršek (1), Matěj Šrejber (1), Martin Heger (3). Trenéři Luboš Černý a Vladan Kárník.

Martin Fírbacher (člen organizačního výboru): Turnaj mladší přípravky považujeme za hodně povedený. I přes neúčast Sparty Praha mělo celé klání

výbornou úroveň. Ve strhujícím finálovém souboji vedla Chrudim již 3:1, ale Náchod se nevzdal a zápas nakonec dovedl do penalt, kde byl šťastnější. Nutno říci, že oba finalisté předváděli na turnaji nejlepší výkony. Pozadu ale nezůstávali ani hráči FC Hradec a domácí Áčko. Mile překvapily také Pečky a Nový Hradec. Turnaj s přehledem odřídila trojice rozhodčích Hrabík, Vaníček, Krenčík. Děkuji všem zúčastněným a také organizačnímu výboru, který dále tvořili Ladislav Heger, Petr Staněk, Petr Kycelt, Luboš Černý, Vladan Kárník a další. Již se těšíme na další ročník!!!

Martin Fírbacher

Inzerce

Vzpomínka na Martina Lišku

KDYBY NEBYL NAD HLEDIŠTĚM STROP

DIVÁK BY ASPOŇ NĚKDY UVIDĚL HVĚZDIČKU

KDYŽ TAK ČASTO OBRACÍ OČI V SLOUP

Liška
PF 1998 MARTIN LIŠKA

Nedávno jsem ve svém soukromém archivu narazil na tuto „péefku“, kterou mi v roce 1998 dal do poštovní schránky kamarád můj a mých dětí, chlumecký rodák Martin (Míla) Liška. Od jeho narození uplynulo již 86 let. Protože ubývá nejen těch, kteří si na Mílu pamatují, ale zejména těch, kteří ho poznali blíže nejen jako významného Chlumečana, ale jako nadaného a všestranného člověka, probíral jsem se naší bohatou korespondencí dále, nakonec tak dlouho, až jsem sepsal tuto krátkou vzpomínku.

Je možná ještě známo, že Martin Liška putoval jako herce po českých divadlech. Nejdříve to byla hned po válce Burdova činohra, pak divadlo v Mladé Boleslavi a Armádní umělecký soubor; na něj navázala divadla v Trutnově a Pardubicích a pražské Divadlo poezie. Počátkem šedesátých let se poprvé objevil v Kladně, odkud si ještě odskočil na chvíli do Prahy, kde tehdy vznikala nová divadla „malých forem“ (jedno z nich, Paravan, mu nabídl angažmá). Po jedné sezoně se vrátil do Kladna, a to již definitivně. Za dvacet let svého působení ve zdejších divadle vytvořil řadu významných postav v československých premiérách, což znamenalo jediné - spoléhat se jen na vlastní interpretaci a hereckou zkušenost, na intuici a fantazii.

Míla však nebyl jen hercem; měl výrazný výtvarný talent, jeho básně kolují (často anonymně, bez uvedení autora) - a to dokonce v naší televizi - dodnes. Pro kladenské divadlo navrhoval programy, například tento:

Viděl jsem jeho nádherné obrazy (v některých chlumeckých domácnostech), četl jsem jeho, žel nikdy nerealizovanou, divadelní hru. Některé básně uveřejnil i Chlumecké

listy, pro chlumecké ochotníky, mezi nimiž vyrůstal, v pozdějších letech navrhoval pro některé kusy scény.

Jeho přátelé se těšili na jeho novoroční přání - některá z nich (a to nevlastním zdaleka všechna) jsou aktuální i dnes:

RECEPT NA KÁMEN MUDRCŮ

VEJ V DLAŽEBNÍ KOSTKU
A MLAT S NÍ DO BLBCŮ

Liška
PF 1981 MARTIN LIŠKA

A proč mne toto vše napadlo při Milových nedávných 86. nadožitých narozeninách? Inu snad i proto, že vlastním unikát: je to Mílův „autoportrét“, který mi kdysi nakreslil jako ilustraci pro povídky ze starého Chlumce. Na otázku, kdo to je, mi hbitě odpověděl: „Já. Až mi bude 86.“ Snad se na mne nebude zlobit, když se s tímto obrázkem pochlubím:

Nebylo nám bohužel dopřáno, abychom mohli obrázek porovnat se skutečností. Martin Liška nás opustil už v roce 1998. Jeho úvodní „pééfka“ tak zůstala poslední a jejich pokračování nám i s tvůrcem už budou jenom scházet. Míla je ale určitě rozesílá dále a baví jimi Antonína Lauterbacha, Jarku Brádle, Osvalda Döberta, Václava Starého, Oldu Krupičku, Milana Ettla, Standu Roulu...

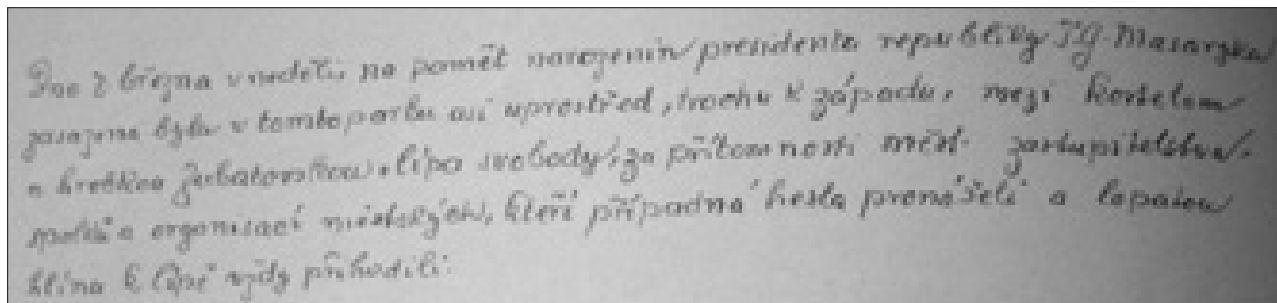
Martin Liška (1924-1998)

Text a foto: **Zdeněk Vaníček**

Ještě jednou o Masarykově lípě svobody

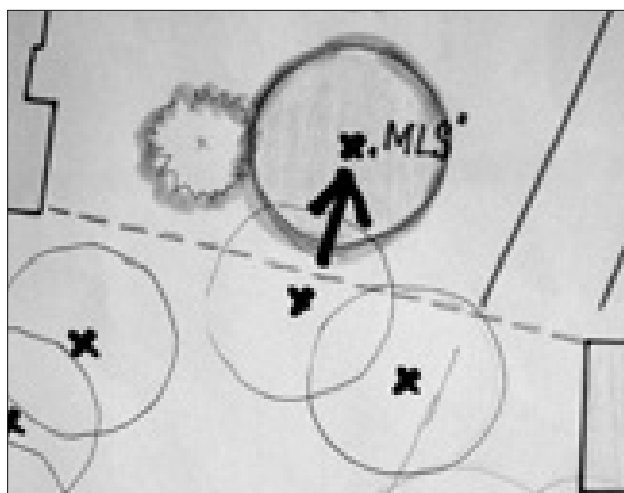
Před časem jsem psal o slavnosti k 70. narozeninám T. G. Masaryka, která se udála v neděli 7. března 1920. Dnes by našemu prvnímu prezidentovi bylo sto šedesát let a od vzpomínané chlumecké slavnosti uplyne letos plných devadesát roků. Svátek Tomáše, chceme-li Masarykovo výročí,

konce minulého století. Příčinou byl jeho postoj k Janu Husovi a jeho slova, kterými za svůj program vyhlásil Tábor. Proto zřejmě i pan děkan bral svou účast jako povinnost, nikoliv ze soudobého nadšení Masarykem. Místo, kam jeho spoluobčané Lípu umístili, popsal přesně a já mohu jeho zá-

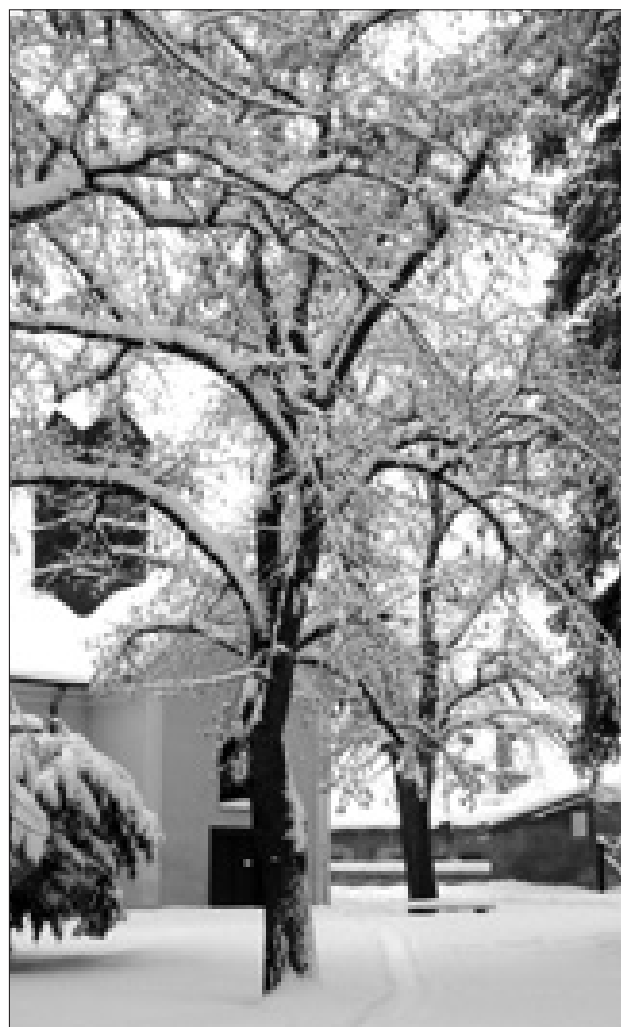
Zápis chlumeckého děkana Karla Khuna o zasadění Masarykovy lípy svobody 7. 3. 1920

letos opět připadá na neděli. Mně však tentokrát nejde o něho samotného, protože připomínka k umocnění jeho kultu si jistě přečtete dostatek. Rád bych se vrátil ke stromu zasazenému uprostřed parčíku. Nebyl nijak označen, proto jsem vyzval čtenáře, zda o tom něco neví, a zatím jsem si sám trochu zaspekuloval o třech možných variantách a jako nejpravděpodobnější označil jednu z nich. Památnou

Lípa je umístěna asi uprostřed mezi kostelem a kaplí, trochu na západ

lípu jsem umístil do sousedství stávající pěšiny směřující z Pražské ulice k Zubatovské kapli. V průběhu roku se ukázalo, že moje spekulace nebyla správná. Musím se svěřit, že jsem se ptal mnoha dalších spoluobčanů, ale nikdo nic nevěděl, až jsem se dostal k zápisu, který pořídil jeden z účastníků slavnosti, chlumecký děkan a také historik Karel Khun. Přečetl jsem několik jiných zápisů o této události v různých kronikách, ale jen v jeho zápisu bylo popsáno místo, kde byl strom zasazen. Nevím, jak vnímal T. G. Masaryka on sám, ale katolická církev k němu byla velmi chladná téměř do

Masarykova lípa svobody uprostřed parku pod zimní peřinou v lednu 2010 (ze schodů Zubatovské kaple)

pis přetlumočit, a dokonce poskytnout i fotografii. Na rozdíl od některých jiných kronikářů psal velmi čitelně a srozumitelně: „Dne 7. března, v neděli, na paměť narozenin prezidenta republiky T. G. Masaryka, zasazena byla v tomto parku asi uprostřed, trochu na západ, mezi kostelem a hrobkou Zubatovskou lípa svobody za přítomnosti městského zastupitelstva, spolků a organizací městských, kteří případná hesla pronášeli a lopatu hlíny k lípě vždy přihodili.“

Podle tohoto svědectví lze (Masarykovu) lípu svobody snadno určit. Strom byl stíněn ostatními lípami zasazenými do jeho blízkosti a na jeho habitu je to vidět. Ostatní jsou větší. Znalec, pan Ing. Daniel Bílek v roce 2007 uvedený strom hodnotil následovně:

- ❖ *Tilia cordata* - lípa srdčitá: zdravý vitální soliterní jedinec. Obvod kmene 158 cm/130 cm, šířka koruny 8 m. Doporučuji pouze běžný zdravotní řez a prosvětlení koruny
- ❖ Vitalita biomechanická ohodnocena 4 = stromy mírně poškozené, stále předpoklad dlouhodobé existence
- ❖ Sadovnická hodnota dřevin 2 = dřeviny nadprůměrně hodnotné, dlouhodobě perspektivní

Naše Lípa, kterou dosud v parku snadno najdeme, se stala svědectvím doby prvních let Československé republiky a vytváření Masarykova kultu. Chraňme ji, když další podobné stromy zasazené v roce 1945, nebo v roce 1968 jsme již zatratili.

-ijv-

Okresní nemocnice v Chlumu nad Cidlinou

Prvním nemocničním lékařem, který v nemocnici podle potřeby působil, byl okresní lékař MUDr. Dlouhý, po něm MUDr. Hlaváček. Ten je ve spojení s nemocnicí uváděn od roku 1863 až do roku 1893. Posledním měl být MUDr. J. Kříčenský, který zde působil až do jejího přemístění. MUDr. Petr Poliščuk v roce 1974 ale ve své stati ke 120. výročí nemocnice jmenoval také lékaře Jana Kostku, který mohl poskytovat své

služby ještě před doktorem Hlaváčkem, nebo současně, Jana Hatláka, Karla Steina, Josefa Vaníčka, Jana Hlineckého. Žádný z nich nebyl výlučně nemocničním lékařem a na léčení zdejších pacientů se podíleli pouze podle potřeby. Tak to tehdy bylo i v jiných podobných zařízeních. Větší tíha péče o nemocné připadala na ošetřovatele. MUDr. Poliščuk jako ošetřovatele uvedl jména Líbal, Maček a Kukla. Právě na posledního v řadě máme uchovanou písemnou památku v podobě jeho opakovaných žádostí o přídavek ke služnému. Kukla byl placen městem, okolovaná žádost z roku 1885 a následujícího je adresována okresnímu úřadu s tím, že pečují i o přespolní nemocné a žádá ke služnému přidat za rok 25 zlatých. Dovolával se přitom na doporučení okresního lékaře MUDr. Hlaváčka. Okresní výbor jeho žádosti vyhověl. Ze stejného období jsou uchovány inventurní seznamy, ve kterých najdeme celkové ohodnocení majetku ve výši 380 zl. 54 kr. ve stavu popsaném jako dobrý, špatný, chatrný. Bylo evidováno 8 postelí dřevěných, jedna železná. Mezi inventářem byl také lavor na mytí včetně stojanu, nočník a další předměty. Žádná sláva, ve výbavě nebyly diagnostické ani léčebné přístroje, ale seznam samotný svědčí o preciznosti, která odpovídá dnešním inventurám. Stejná výbava zde prokazatelně zůstala až do roku 1893 a zřejmě až do samotného přemístění nemocnice. Poslední inventurní seznam nezůstal uchován, alespoň ne ve stejné archivní složce. Po zvolení Zikmunda Kozelky starostou města v roce 1897 a rozhodnutí městské rady o stavbě nové školní budovy stará nemocnice tomuto záměru překážela. Řešení našel Kozelka velmi rychle, a tak možná rozšířil i svou opozici. Pro přemístění nemocnice byl zvolen objekt střelnice slavného ostrostřeleckého spolku čp. 66/III, který však byl v majetku města. U ostrostřelců byli členy přední chlumečtí měšťané a jistě si dovedeme nechuť některých z nich k uvolnění spolkové střelnice dobře představit, i když jejich činnost nebyla v tomto období zrovna slavná, prodělávala období útlumu. Nakonec Kozelka a jeho příznivci záměr prosadili, objekt byl adaptován pro nové využití a nemocnice byla 1. 6. 1898

Inzerce

přemístěna do míst, která byla později hodnocena jako nejzdravější místo v celých východních Čechách. Prý to platí dodnes. Vybraná budova po úpravě dokonce umožnila kapacitu městské veřejné nemocnice rozšířit na 20 a podle některých zápisů dokonce až na 22-25 míst. Na její přemístění přispěl okres částkou 4 000 K. Novým nemocničním lékařem a operátorem se stal, když MUDr. Kříčenský již nechtěl funkci vykonávat, MUDr. Vendelín Šnopl a jemu podle potřeby vypomáhal MUDr. Stein, který současně působil jako panský a městský lékař. Kolem Šnoplova instalování vedoucím lékařem opět vznikly rozpory v městské radě, Kozelkova opozice dokonce vypracovala několik stížností, které vedle okresu poslala až na místodržitelství do Prahy. To oddálilo jeho jmenování primářem, kterým se tento lékař stal až v roce 1905. Primariát mu zůstal i po převzetí nemocnice okresem, až do roku 1912.

Hranice mezi používáním názvu špitál, lazaret a nemocnice, jak jsem již dříve napsal, nebyla dlouho jednoznačná. Až v 19. století začal být termín nemocnice běžně používán pro ústavní poskytování zdravotnických služeb. U starých špitálů nebylo jasné, zda nebyly více sociální službou, snad

ně. Traduje se, že v roce 1853 využili atentátu na nedávno posvěceného císaře pro zemskou sbírku na vybudování Jubilejní nemocnice Františka Josefa I. k počtě jeho přežití. Kdo z oslovených by nepřiložil, zvláště když císařská kancelář s takovým počinem souhlasila? K tomu bydlžovští měšťané, kteří se na stavbu nemocnice již delší dobu připravovali, přidali něco z městských peněz a v roce 1855 byla stavba dokončena. Dodnes zdravotnictví slouží. Každá doba přeje připraveným a šikovným zastupitelům. Některé z uvedených nemocnic byly dále rozvíjeny, některé, stejně tak jako naše chlumecká, již nejsou, nebo byl jejich rozvoj utlumen.

Město Chlumeck nad Cidlinou se výstavbou nové školy v posledních letech 19. století značně vyčerpalo a na další rozvoj nemocnice mu nezbývalo. V nemocnici se léčilo stále více pacientů z okolí, proto se začalo jednat o jejím převodu do správy okresu. Okresní výbor poprvé jednal o převzetí nemocnice 29. dubna 1903, rozhodl 14. května 1904 a k převodu nakonec došlo k 1. lednu 1906. Na jejím štítě se objevil nápis: Všeobecná veřejná okresní nemocnice. Okresní výbor současně rozhodl o stavbě nového objektu a přestavbě staré nemocniční budovy. Je zajímavé, že při výběru sta-

Chlumecká nemocnice po přístavbě v roce 1908 (foto Městské muzeum Loreta).

Přední budova sloužila nejdříve po přemístění původní Wenzelovy nemocnice v roce 1898 samostatně ve správě města

zdánlivě připomínající dnešní LDN. Rozvoji nemocnic u nás velmi pomohlo přijetí zákonů o povinném zdravotním pojištění koncem 19. století. Jak to byly pokrokové zákony, svědčí to, že v USA dosud všeobecné povinné pojištění nemají. To vyvolává značné sociální potíže, a proto se je již několik amerických prezidentů snažilo takové zákony, které u nás máme již celé století, prosadit. Kdo ví, zda ten současný prezident bude úspěšnější, než byli předchozí, a bohatý stát dosáhne pokroku, kterým se chlubil chudý mocnářství.

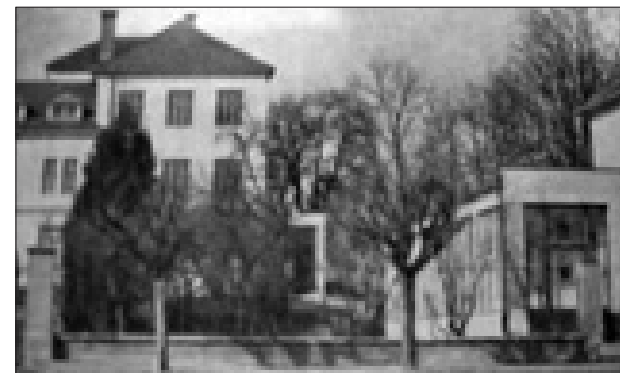
Chlumecká nemocnice, o které dnes již můžeme psát v minulém čase, patřila k nejstarším nemocnicím s právem veřejnosti ve východních Čechách. Pokud zalistujeme v dějinách okolních ústavů, zjistíme, že jedna z největších současných nemocnic v Pardubicích si připisuje své založení k roku 1857 a měla 12 lůžek. Nemocnice v Městci Králové, která v roce 2008 získala označení nejlaskavější nemocnice v ČR, byla postavena v roce 1896 a právo veřejnosti získala o dva roky později. V Jičíně měli soukromou nemocnici již od roku 1823, městská nemocnice byla zřízena v roce 1855 a právo veřejnosti v obou stupních získala ve stejných letech, jako stará chlumecká nemocnice. V Nové Pace byla nemocnice zřízena v roce 1875 a hořická velmi moderní nemocnice, která nesla císařovo jméno, byla připravena k přijetí prvních pacientů v roce 1889. V Novém Bydžově šli na stavbu své nemocnice, jako na mnohé jiné své počiny, velmi šikov-

vební firmy zvitězil domácí stavitel pan Tomáš Lehovec, se kterým byl okres velmi nespokojen při stavbě pamětnických mostů. Zřejmě tentokrát předložil opravdu nízkou cenu v porovnání s konkurenty a měl také nejlepší lobby. Nová okresní nemocnice měla 70 lůžek, dokončena byla v roce 1908. Počet pacientů v roce 1911 dosáhl počtu 1138. Jako vzor Chlumeckým sloužila současně budovaná nemocnice v Semilech. Tamější okresní výbor nemocnici pojmenoval také po císaři Františku Josefovi v očekávání, že právě toto rozhodnutí přispěje ke státní podpoře a odstranění všech průtahů. Jak se zdá, od monarchie se mnoho nezměnilo a cesty k penězům se hledají stále podobně. C. k. monarchie je sice v nenávratnu, přešlo několik revolucí, režimů i státních uskupení, ale nacházíte nějaké rozdíly, nebo spíše podobenství? Jen místo Vídně hledáme cestičku do Bruselu, když se na nás nedostane v Praze. Vzhledem k moderní dopravě to dokonce ani není dál, jen dražší. Semilská nemocnice měla asi padesát lůžek, byla několikrát dražší, když i vedlejší stavby byly téměř shodné. Otevřena byla v roce 1908. Dostavba naší nemocnice měla podle dostupných údajů oproti semilské stát jen asi třetinu, nebo dokonce čtvrtinu nákladů. Stavitel Lehovec dodržel slovo.

V nemocnici vedle primáře působil jeden další lékař a teprve od roku 1925 dva sekundáři. Po úmrtí dr. Šnopl se primářem stal MUDr. Leopold Cibulka, který jím byl až do

roku 1928, po něm přišel do čela primariátu MUDr. Vladimír Musil, s jehož jménem je spojeno další modernizace a rozšíření nemocnice. Zemřel v roce 1942. Novým primářem se potom stal Jaroslav Kofátka. Okresní výbor se od převzetí nemocnice snažil, aby poskytovala péči dle nejmódemějších poznatků. Počet ošetřovaných pacientů se neustále zvyšoval, snad také vlivem rozšiřujícího se nemocenského pojištění. V roce 1906 začalo být pojištění povinné i pro zemědělské dělníky, kteří pracovali v chlumeckém velkostátku a u dalších sedláků. V prvním roce druhého desetiletí minulého století se v nemocnici léčilo 1138 pacientů.

Jak je vidět na fotografii na předcházející straně, byla nová hlavní nemocniční budova jednopatrová. V přízemí byl

Přístavba chirurgické části a porodnice chlumecké nemocnice dokončená v roce 1939. (Fotografie z Chlumeckých listů z 11. 3. 1939)

operační sál, ženské oddělení a pokoj pro pacienta II. třídy. V patře bylo oddělení pro muže. Stará nemocnice upravená z bývalé střelnice byla přestavěna jako správní budova včetně kuchyně a skladu a bytu pro správce. Součástí nemocnice byl i infekční pavilon a márnice. Provozní rozpočet nové okresní nemocnice v roce 1909 činil asi 15 000 K.

-ijv-

Původní přízemní budova čp. 66/III v majetku města sloužila ostrostrělcům. V roce 1898 do ní byla přemístěna veřejná nemocnice.

Fotografie je z pozdější doby, kdy již byla ve správě chlumeckého okresu, dnes je uložena v Městském muzeu Loreta. Budova střelnice ze čtyřicátých let byla půdorysně menší

Inzerce

CHLUMEC V PŘÍBOJI VÁLEK

Zápisky chlumeckého radního písaře Martina Střebského vypovídají, že již od počátku roku 1741, kdy pruský král Friedrich vtrhl do Slezska, nastaly pro obyvatele města Chlumce a celého širokého okolí představujícího panství hraběcího rodu Kinských opět těžké časy. Pruský král po dobytí hlavního slezského města Nissy obsadil takřka celé Slezsko kromě kladských pevností a „s mnoha tisíci přes hory přišel a do krajů královéhradeckého, mladoboleslavského a litoměřického se položil“. V Hradci Králové se usadila kompanie dragounů pod velením hauptmanna z Dittfurdu, kterému města a vesnice z celého kraje, pokud chtěly odvrátit od sebe jejich vpád, musely do Hradce přivážet „daň peněžitou a furage (potravinu) po domácku i také obilí, ječmena a oves, mouky namleté z mnoha set korců čistého žita, seno i sláma dávat se musela“. Prusové nechávali zatím obyvatelstvo na pokoji, „když se jim dle nejvyšší možnosti sousedské dávalo, co žádali“. Horší pořizování bylo s vlastními rakouskými královskými vojsky, která

naštěstí nikoli v královéhradeckém, ale v čáslavském a kouřimském kraji tak hospodařila, „až všechen dobytek a kde co bylo, vytrávil, sami sobě berouce“. V zápise z 11. března se uvádí, že sasští vojáci, kteří rovněž vtrhli do Čech, zajali 150 královských rakouských husarů „a tady je vedli skrze Chlumec a zde s nimi přes noc byli. Zde pak sobě tak mnoho prováděli, až z jisté příčiny primasa zbili. On ale dal šturmovat a tu celé město zbouril. Pak obávali se vojáci...“ Všude zesílili stráž a nazítří odtáhli a s sebou jako rukojmí odveklí několik občanů. Jeden ze saských desátníků vyvolal rvačku s Janem Douškem a vytáhl na něj zbraň. Došlo k šturmování a sběhu lidu i vojáků. Jiří Bílský a Josef Kalinka byli odvečeni do vazby, ale vše se naštěstí uklidnilo.

3. dubna 1742 Martin Střebský zaznamenal, že Prusové si od města vynutili zaplacení daně 531 zlatých a 32 krejcarů, takže zůstalo do toho dne toliko 40 zlatých k odvedení a připeřít se dalo od města pruským lidem sem tam jezdicím 124 koní“. Písař zároveň po-

znamenává, že Prusové zadrželi hradec-keho pana krajského sekretáře Nováka a také hradeckého poštmistra a odveklí je neznámo kam.

29. dubna přitáhl do města s 12 muži a 174 jezdci pruský princ Leopold. Ubytoval se v zámku Karlova koruna, kdežto vojákům byly přiděleny kvartýry v různých domech po celém městě. Na děkanství se ubytovalo 15 důstojníků s 13 sluhy.

30. dubna přijela do města pruská kompanie generálmajora von Wedel v počtu 143 mužů a 77 koní. Městský úřad se musel postarat o jejich stravování, i když měli poukaz pouze na 34 mužů. Kladrubští přispěli na jejich „živení“ dodáním chleba, masa a 2 sudů piva, to všechno však nestačilo „pro jejich soldátů nesmírné žraní a pití“.

V květnu písařův zápis hovoří o příjezdu dvou jezdeckých kompanií, které si vynutily ubytování s dohodou, že „každý rejthar každý den 3 krejcare nebo jak by se se sousedem smluvil, platiti měl, však přece nic neplatili“.

14. srpna, po krvavé bitvě u Chotusic před Čáslaví, bylo do Chlumce přivezeno mnoho nemocných a raněných, kteří zde byli ubytováni. „Mezi nimi byli bez kusu těla a někteří bez očí... byli po domích po 20, 15 a 10 nejímů, v sumě jich přes 200 mužů, kteří byli na 65 vozích přivezeni. Nic jim sousedstvo nedalo, kromě přes jednu noc přeženi... V tomto 1742 roku, když byly všechny pruské trupy až do toho 11. srpna prošly maršem, město Chlumec nejvíce trefilo. Bylo slyšeti o těžkém obležení měst pražských, hlavy tohoto slavného království Českého a zavřením města velká drahoty nastala. Když po těchto útrapách uzavřen byl mír ve Vratislavi 1. 1742, konány z nařízení císařovny a královny Marie Terezie všude pobožnosti za zachování pokoje, jež v Chlumci za účastenství Leopolda hraběte Kinského, úřadu jeho a celého magistrátu a obyvatelstva konaly se o dnech 8., 9. a 10. září 1742. Bože, rač nám pokoj dáti!“

Město Praha bylo v té době stále ještě okupováno francouzskou posádkou, která se v obklíčení bránila pro-

ti rakouským osvobozeneckým jednotkám. Šestnáctého prosince 1742 velitel vyhladovělých a nemocmi silně proříd- lých a oslabených francouzských vojsk maršál de Belle-Isle v krajním zoufalství podnikl časně ráno, ještě za tmy, nečekaný výpad Karlovou a Strahovskou branou a se zbytky svého vojska unikl směrem na Karlovy Vary, dřív než jim v tom rakouská armáda stačila zabránit. V Praze zanechal dva tisíce hladem vysílených mužů a několik stovek raněných a nemocných. Velitel tohoto žalostného zbytku francouzské posádky si pohrůžkou, že zapálí město a královský hrad a všechny důležité budovy města dá vyhodit do vzduchu, si namísto požadované kapitulace vynutil podepsání dohody o volném odchodu. Prvního ledna 1743 se Pražané sbíhali do ulic, kterými se ploužil truchlivý průvod otrhaných, zubožených vojáků, vyhublých, zarostlých, s horečnatě se lesknoucíma očima. Mnozí měli špinavé, krví prosáklé obvazy na hlavách, na rukou, na nohách. Po dlažbě se belhali i jednozámráci o berlich. Ustupující Francouzi už neměli koně, dávno je snědli, takže sami vojáci se museli zapřáhnout do vozů naložených puškami a ranci. Rakouská armáda jim dokonce musela nějaké povozy i s potahy zapůjčit a přidělit nádavkem doprovodnou jednotku jako záruku bezpečného průchodu Francouzů až do Chebu. Ti s sebou totiž vzali čtyřicet nejpřednějších pražských osobností jako rukojmí, které měli v úmyslu propustit až na hranicích Čech.

Týž den vpochodovali do Prahy rakouské vojáci. Vystřídali Francouze v kasárnách, školách a jiných ubikacích. Všude hned natahali čerstvou slámu, šťastni, že budou konečně v teple. Večer vzplanul na vltavském nábřeží ohňostroj na oslavu osvobození metropole českého království. Radovali se skoro všichni Pražané, i když nebylo málo těch, hlavně z vyšších měšťanských a šlechtických kruhů, kterým se útroby svíraly obavami, jak panovnice posoudí jejich hold bavorskému kurfiřtovi Albrechtovi, který se pod ochranou francouzských okupantů dal v Praze

korunovat na českého krále a přinutil je k službě a spolupráci s francouzskými okupanty. Je tu seznam českých šlechticů, kteří se provinili příslibem věrnosti samozvanému králi, hrabě Buquoy, Clary, Czernin, Desfours, dokonce i nejvyšší hofmistr království českého Štěpán Kinský, Kolowrat, Nostitz, Sternberg, Waldstein, Wratislav a četní další páni. Královnin věrný kancléř Filip Kinský se zpronevěřilých šlechticů zastává. Uvádí polehčující okolnosti: Země musela být nějak spravována i za francouzské okupace a někdo se musel ujmout nejvyšších správních úřadů. (Kolikrát se v budoucích českých dějinách bude tato situace opakovat?) Panovnice ovšem žádá potrestání vyslovených zrádců, počínaje arcibiskupem Menderscheidem, který ve svato-vítském chrámu vsadil Albrechtovi na hlavu korunu. Chystají se procesy, dokonce hrdelní. Nejvyšší hofmistr Štěpán Kinský (o rok mladší bratr nedávno zemřelého chlumeckého pána, dědic choceňského panství, předek pozdějšího Henleina stoupence Ulricha Kinského, s nímž vlastenecky smýšlející chlumečtí a kostelečtí Kinští přerušili všechny styky) logikou a výmluvností své obhajoby spolu s přímluvou královnina oblíbence Filipa, který byl jeho nevlastním bratrem, ze sebe nakonec setřásl všechna obvinění.

Předposlední den měsíce dubna 1743 přijela mladá a krásná panovnice Marie Terezie do osvobozené Prahy. Obyvatelé jí připravili nelíčené vřelé uvítání. Dvacet let od korunovace Karla VI., jejího otce blahé paměti, na českého krále (který za pobytu v Praze přijal pozvání hraběte Františka Ferdinanda k návštěvě nově postaveného zámku v Chlumci n. Cidl., nazvaného na jeho počest Karlovou korunou), Praha nezažila tolik nádheru a tak mohutný jásot.

V neděli 12. května 1743 o osmé hodině ranní si panovnice přála být v chrámu sv. Víta korunována. Nepřipustila žádný odklad. Jen tak mohla být smyta hanba, kterou na sebe uvalili čeští stavové, když přísahali věrnost samozvanci Karlu Albertovi. Korunovací ceremoniál proběhl podle všech zvyklostí, jen korunu královně nasadil na hlavu nikoli zrádný pražský arcibiskup von Menderscheid, ale přízvaný bis-

kup Jakub Arnošt z Lichtensteinu. Pro zábavu a rozptýlení královně v následujících dnech jejího pražského pobytu byl připraven pestrý program výjezdů i procházek a kratochvílí v rozkvetlých hradních zahradách. Zázitky královně zpestřil i několikadenní výlet do Chlumce nad Cidlinou, kam ji pozval hrabě Leopold Kinský, synovec kancléře Filipa Kinského a omilostněného hofmistra Štěpána. Zámek Karlova koruna, jehož název připomínal historickou návštěvu před třemi lety zemřelého císaře a českého krále Karla VI., který tu pobýval ještě dvakrát po své korunovaci, byl vhodným cílem královnina zájezdu, symbolicky vyjadřujícího návaznost královnina nástupu na český trůn na předchozí panování jejího otce. Hostitel hrabě Leopold Kinský si s nepřáteli Marie Terezie nijak nezašel, pokud se nebralo v úvahu, že v předchozím roce, když skrze město Chlumec projížděl pruský král Friedrich, hrabě tohoto monarchu, jak zaznamenal místní kronikář „na rynku přivítal a s ním asi půl hodiny mluvil, tak že ho mohl každý vidět, a tu se mu čerstvé koně dali a jel k Hradci...“

Nyní do chlumecké kroniky přibyl nový zápis: „L. 1743 přijela dne 10. června ke čtvrté hodině z poledne na nový zámek královna Marie Terezie s chotěm svým Františkem Štěpánem z Lotringů a se svými dvorními úředníky a dámami... přijela šťastně s mnohou a velkou střelbou a přivítáním velikého počtu duchovenstva, v kterém p. biskup královéhradecký první býti ráčil a nesčíslném počtu městského odjinud i domácího lidu...“ V noci se obloha nad městem rozzářila velkolepým ohňostrojem, při kterém „spatřiti bylo ohnivá slova Vivat Maria Theresia“.

Panovnice se v Chlumci zdržela tři dny. Na její počest se denně střídalo šedesát ran z mozdíků a jiných děl, trouбили tubači a bubnovali bubeníci, bohatě se hodovalo. Marie Terezie se s doprovodem vydala i na lov zvěře do okolních lesů. Její bezpečnost zajišťovala kompanie kyrysníků o šedesáti devíti mužích pod velením rytmistra a dalších sto mužů s deseti důstojníky v hřebíkových kabátech s červeným vyložení. Dvanáctého června Marie Terezie po dvanácté hodině se svým doprovodem odjela opět směrem ku Praze, prová-

zena jásotem Chlumečanů, kteří ji provolávali slávu.

Již na počátku roku 1743 bylo nad slunce jasnější, že nepřátelé habsburského domu se svým plánem na rozchvácení dědictví po zemřelém císaři pohořeli. Bylo tak odvráceno i rozdělení Čech a Moravy mezi Sasko, Prusko a Bavorsko, což by vytvářelo podmínky k úplnému poněmčení českého národa. Jedině dravý pruský Friedrich si uhrýzl tučné slezské a kladské sousto a nyní je hleděl v ústraní strávit. Saský kurfiřt neměl již sílu k výbojům, a tak vzal zavděk mírem, který ho ani trochu nenasytil. Bavorský kurfiřt si musel dát zajít chuť na české království, a i když získal německou císařskou korunu po ztrátě své vlastní země Bavorska, stal se pouze dekorativní figurkou na evropské politické scéně. Chuť na tučnou kořist si musela dát zajít i Francie, která utrpěla v dosavadním průběhu války o habsburské dědictví citelné ztráty v Čechách i v Bavorsku, a také Španělsko, kterému se nezdařila invaze do Itálie. Marie Terezie se nemínila vzdát v císařův prospěch ani žďibinku z toho, co jí patřilo. V té době proto jako jediná z vládců zapojených do války neměla zájem na uzavření míru, neboť po třech letech úporného válčení konečně začala sklízet šťavnaté plody válečných úspěchů, ale ještě jich neměla dost, aby se patřičně odškodnila za předchozí ztráty.

Pruský král Friedrich, bez ohledu na platný mír, který s Marií Terezií uzavřel, nepřestal kout válečné pikle. Nejenže se tajně připojil k francouzsko-bavorské unii na podporu císaře Karla VII. (jímž byl bavorský kurfiřt a samozvaný český král Albert), ale 24. července 1744 podepsal s císařem tajnou dohodu, že pro něj opět vybojuje Čechy, za což mu císař daruje kraj Hradec Králové s městy Pardubice a Kolín, části krajů Mladá Boleslav a Litoměřice na pravém břehu Labe. Císař se zprvu zdráhal, neboť se mu nechtělo české království rozkouskovat, ale když Friedrich pohrozil odstoupením od smlouvy, nezbylo mu než s těžkým srdcem souhlasit.

V té době, jak se dozvídáme ze zápisů chlumeckého učitele, kronikáře a radního Františka Šolce, „česká šlechta se usnesla, že vyzbrojí sama též zemské vojsko, každý ze svého panství“. Hra-

bě Leopold Kinský se rozhodl postavit kompanii granátníků oblečených do bílých kabátů s červeným vyložením, bílých kamizol a kalhot, s granátníckými medvědicemi na hlavách. „Stálo to mnoho tisíc,“ zaznamenal Šolc, „lidé ale nechtěli jít, všude se zpěchovali, neboť toliko 3 zl. ročně za to mít měli“. Nicméně se hraběti podařilo postavit uniformovanou „landmilici“ v síle 120 mužů, která se 28. června 1744 představila slavnostní přehlídkou na prostranství před zámek Karlova koruna. Do srpna vzrostl počet příslušníků chlumecké „landmilice“ na 140 dobře vyzbrojených a vystrojených „grenadýrů“.

14. srpna 1744 vešlo ve známost, že „král brandenburský“ se chystá vpadnout do Čech, a tak jednotky české landmilice dostaly příkaz táhnout do Prahy. Příkaz se týkal i chlumecké kompanie. František Šolc zaznamenal, co se tehdy dělo: „Když se mělo odcházeti, skoro dva díly se jich rozuteklo, že oni nepůjdou, až p. hrabě s nimi pů-

jde, že on jim slíbil, že bez něho nikam nepůjdou; až on půjde, že oni také půjdou.“ Musili mu rychle do Vídně zprávu dát a jak on přišel, tak jich zase přes 30 přišlo a zase mundur přijali a on je vedl až do Lovčic pěšky“. Ale to již pruské pochodové kolony 15. srpna překročily hranice českého království. Za zvuku píšťal a bubnů maširovali pěšáci v modrých, žlutě podšítych šosatých kabátech, žlutých kalhotách, kamaších nad kolena, na hlavách vysoké špičaté čáky se střapečkem a vpředu s velkou mosaznou orlicí, na zádech tornistry, dlouhé pušky s bodáky na ramenou. Cválaly eskadrony husarů, hřmotila děla a zase cvakala kopyta koní nesoucích dragouny, kyrysny, hrčely povozy trénů, sanity a zákopníků, naložené stavebním nářadím a pontony k překonávání řek.

V českých vesnicích a městech, do nichž Prušáci vstupovali, vylepovali vyhlášky v německém a českém jazyce hrozící obyvatelstvu přísnými tresty za jakýkoli projev odporu. Šolcovy zázna-

my zachycují atmosféru obav a strachu zachvacujícího obyvatelstvo, které mělo s pruskými vpády již z minulosti zlé zkušenosti: „20. srpna dvě commanda král. uher. a čes. husarů připadla k městu Chlumci a k Bydžovu. V Nepolisích dvě a v Babičkách dvě od kladeného ohně chalupy shořely. Mezi lidem bylo hrozného strachu a bázně, neboť Brandenburk mnoho lidu prve ze země České vyvedl a pobral a rekrutů mu také dávat musili a to všechno veliký lid na míru. P. hr. Kinský všechno do Vídně odvézt dal, hr. Gastheimb, krajský, se vším dvorem se též odstěhoval, nejvyšší purkrabí ze Sádový i dobytek jak hovězí, tak ovčí i svinský odvedli a vystěhovali, a to lid obecní teprve pobouřilo. Celé dny a celé noci lid od hranic slezských odcházel a ujížděl.“

Nacházelo opět dlouhé a těžké období válečných stráží doléhajících stejnou měrou na měšťany i venkovský lid. O tom si povíme zase někdy příště.

Karel Richter

Trocha humoru

Milenci jdou spolu do restaurace. On pročítá jídelní lístek a říká: „Tak nevím, co si mám objednat nejdříve.“

„Sanitku“ zašeptá ona, „právě vešel můj manžel.“

Přijde muž z hospody a manželka chce vyzkoušet, jak moc pil. Postaví před něj židli a ptá se: „Kolik je tady židlí?“

Manžel odpoví: „A ve které řadě?“

„Naši na mě chtějí napsat barák,“ oznamuje kámošovi Pepík. „Tak to abych už si podal inzerát, že prodám barák s kuchařkou a zahradníkem.“

Potkají se dva známí: „Čau, Franto! Ty jsi se prý oženil! To musíš být šťastnej, vid’?“

„No, to musím.“

Ve škole se ptá paní učitelka dětí, kdo ví, co to je katastrofa. Pepíček se hlásí: „Prosím, katastrofa je, když chcípnu králíci.“

Paní učitelka ho opravuje a říká: „Pepíčku, katastrofa je, když letí letadlo s parlamentní delegací, letadlo se zřítí a všichni zahynou. Když chcípnu králíci, tak to je jen škoda.“

Za čas přijde školní inspektor a ptá se dětí, co je to katastrofa.

Pepíček vystartuje a říká: „Prosím, katastrofa je, když letí letadlo s parlamentní delegací, letadlo se zřítí a všichni zahynou. Ale to není žádná škoda, škoda je, když chcípnu králíci.“

LV

Inzerce

Inzerce

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Tomáš Donát
Patricia Charlotte Dankerová
Eliška Lehká
Michal Hruběš

Karolína Musilová
Adam Jandl
Vítek Polívka
Barbora Musilová

Tomáš Zborník
Nikola Věříšová
Natálie Havlinová

Odešli z našich řad

Zdenka Rakouská
Josef Rygl
Antonín Šimerda
Libuše Nešporová

83 let
85 let
75 let
68 let

Vladislav Čejkovský
Božena Čezíková

74 let
87 let

Za evidenci obyvatel: **I. Fölklová**

Sňatky uzavřené v obřadní síni MěÚ

15. 1. 2010

Jiří Šilhan
Lucie Barvířová

Nový Bydžov
Smilovice, č. Újezd

Josef Kebr
Pavla Svobodová

Stará Voda
Hradec Králové

22. 1. 2010

Zdeněk Klimeš
Pavla Nováková

Chlumec nad Cidlinou
Chlumec nad Cidlinou

16. 1. 2010

Didier Atangana Many
Veronika Veselá

Kamerun
Praha 6

Za matriku **I. Uchytlová**

Děkujeme pohřebnictví služby Netík,
všem přátelům a známým, kteří se přišli rozloučit
s paní **Zdenkou RAKOUSKOU**.
Za slova útěchy děkuje zarmoucená rodina.

Dne 5. 3. 2010 si připomeneme první výročí úmrtí
paní **Věry ŠVECOVÉ**.
Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi.
Manžel a dcera s rodinou.

*Čas plyne dál a nevrátí, co vzal,
jen vzpomínky zanechal...*

Dne 13. 2. 2010 uplynulo 20 let
od úmrtí
pana **Václava MIFFKA**
z Chlumce nad Cidlinou.

S láskou vzpomínají manželka
a synové Václav a Pavel s rodinami.
Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

*Co dnes Ti můžeme dát,
jen kytičku na hrob,
tiše postát a vzpomínat.*

Dne 9. 3. 2010 to bude 1 rok,
co nás opustil ve věku 57 let
pan **Stanislav SÝKORA**
z Obědovic.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
Vzpomínají manželka a dcery s rodinami.

Inzerce

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum - 12x ročně • Číslo 2, vydáno 25. února 2010 • Náklad 1090 ks • Vydává Město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I., IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání - Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevracejí se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** nebo **v digitální formě (na disketě)** na adresu: Městský úřad - správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 4. 3. 2010**